

Міністерство освіти і науки України

Український державний університет науки і технологій

Керівництва енергетичними та економічними процесами

(назва факультету)

Інтелектуальні системи енергопостачання

(повна назва кафедри)

Пояснювальна записка

до кваліфікаційної роботи

бакалавра

(ступінь вищої освіти)

Розрахунок системи електропостачання для частини енергетичної
підстанціями 35 кВ Славянка – Миколаївка . Вимикачі тягових
постійного струму

за програмою Електротехнічні системи електроспоживання

спеціальності: 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка

(шифр і назва спеціальності)

Студент групи ЕС20120:

(підпис студента)

/ Ілля Деревенець /

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

/ доцент Тетяна Друбецька /

(посада, Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

/ доцент Олександр ЖЕВЖИК /

(посада, Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Професор:

(підпис)

Засвідчую, що у цій роботі немає запозичень з
праць інших авторів без відповідних посилань.

Студент

(підпис)

Дніпро – 2023 рік

Ministry of Education and Science of Ukraine
Ukrainian State University of Science and Technologies

Energy and economic processes management
(faculty)

Intellectual power supply systems
(department)

Explanatory Note
to Master's Thesis
of Bachelor
(higher education degree)

on the topic: Calculation of the power supply system for part of the power system between the 35 kV substations Slavyanka - Mykolaivka. Switches of DC traction substations

according to educational curriculum Electrical power consumption systems

in the Speciality: 141 Electric power, electrical engineering and
electromechanics
(speciality and its code)

Done by the student of the group EC20120: / Ilya Derevenets /
(name, surname)

Scientific Supervisor: / Ass. Prof. Tatiana Drubetska /
(position, name, surname)

Normative controller: / Ass. Prof. Oleksandr Zhevzhyk /
(position, name, surname)

Міністерство освіти і науки України

Український державний університет науки і технологій

Факт: Управління енергетичними процесами

Факт: Інтелектуальні системи енергопостачання

Факт: Вищої освіти: Бакалавр

Факт: Програма: Електротехнічні системи електроспоживання

Факт: Спеціальність: 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка

(ШИФР ТА НАЗВА)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ІСЕ

(підпис)

Дмитро БОСИЙ

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Дата 06.02.23

ЗАВДАННЯ

Факт: Виконання роботи

бакалавра

ступінь вищої освіти,

Деревенецю Іллі Сергійовичу

(Прізвище, Ім'я По батькові)

Факт: Тематика: Розрахунок системи електропостачання для частини енергетичної мережі підстанціями 35 кВ Слав'янка - Миколаївка. Вимикачі тягових ліній постійного струму

Факт: Виконавці: Друбецька Тетяна Ігорівна, д.т.н., доцент

(Прізвище, Ім'я, По батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Факт: Із наказом від

06.02.2023 р.

№ 142ст

Факт: Завдання студентом роботи: 12.06.2023 р.

Факт: Дані до роботи: вихідні дані до кваліфікаційної роботи відповідно до вимог чинних відкритих джерел інформації

Факт: Змістовна частина: змістовної записки (перелік питань, які потрібно опрацювати):

Факт: Завдання: електропостачання: розрахунок навантажень на систему тягового електропостачання, вибір контактної мережі, механічний розрахунок контактної

Факт: Завдання: тягові підстанції та станції: вибір основного обладнання тягової підстанції,

Факт: Завдання: струмів короткого замикання, проектування сонячної електростанції

Факт: Завдання: мережі та релейний захист: розрахунок кабельної лінії

Факт: Завдання: посилення, вибір уставок релейного захисту СЕС

Факт: Завдання: загальне завдання: Вимикачі тягових підстанцій постійного

Факт: Завдання: графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень):

Факт: Завдання: умов поїздів на ділянці, графіку руху поїздів, графіки струмів фідерів

Факт: Завдання: станцій, монтажні криві для контактної підвіски, однолінійна

Факт: Завдання: та схема тягових підстанцій, схеми заміщення при розрахунку

Факт: Завдання: , звіт проекту сонячної електростанції з програми PVsyst

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Зна етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
електропостачання	18.04.2023	
ні підстанції та станції	02.05.2023	
мережі та релейний захист	15.05.2023	
альне завдання	30.05.2023	
кваліфікаційної роботи до кафедри	12.06.2023	
кваліфікаційної роботи на засіданні ційної комісії	27.06.2023	

студент

 (підпис)

Ілля Деревенець
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ник роботи

 (підпис)

Тетяна Друбецька
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ЗМІСТ

І	7
ДВЕ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ	8
Струморозподіл у тяговій мережі	8
1 Навантаження тягових підстанцій	8
2 Струм фази трансформатора підстанції змінного струму	14
3 Переріз контактної мережі	18
4 Визначення питомих річних втрат електроенергії	18
5 Перевірка контактної підвіски за нагрівом	22
Механічний розрахунок анкерної ділянки	23
ЕЛЕКТРИЧНІ ПІДСТАНЦІЇ ТА СТАНЦІЇ	32
Розрахунок потужності трансформаторів	32
Розрахунок струмів к.з.	34
Розрахунок максимальних робочих струмів приєднань	46
Вибір електричних апаратів вище 1000 В	47
Проектування сонячної електростанції	51
ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ ТА РЕЛЕЙНИЙ ЗАХИСТ	66
Розрахунок кабельної лінії електропересилання	66
Вибір уставок релейного захисту СЕС	74
ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ	83
К і робота сучасних швидкодіючих автоматичних вимикачів 3,3 кВ	83
Швидкодіючий вимикач ВАБ-206	84
Швидкодіючий вимикач Gerapid	86
ВІСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ	88
СПИСОК ПОСИЛАНЬ	89

02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ

Документа	Підпис	Дата	Розрахунок системи електропостачання для частини енергетичної системи між підстанціями 35 кВ. Вимикачі тягових підстанцій постійного струму	Літера	Аркуш	Аркушів
Завдання					6	89
Вибір			МОНУ, УДУНТ, ІСЕ, ЕС20120			
Висновок		27.06.23				

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до кваліфікаційної роботи бакалавра:
89с., 31 рис., 26 табл., 10 джерел.

Об'єкт розробки – частина енергетичної системи між підстанціями 35 кВ Славянка - Миколаївка.

Мета роботи – розрахунок системи електропостачання між підстанціями 35 кВ Славянка - Миколаївка.

Методи дослідження. Вирішення поставлених завдань здійснювалося з використанням теоретичних матеріалів у даній галузі, методів математичного програмування та програмного комплексу PVsyst.

Для досягнення даної мети виконано розрахунок навантажень на систему тягового електропостачання, вибір контактної мережі, проведено механічний розрахунок контактної підвіски, розрахунок струмів короткого замикання та вибір основного обладнання тягової підстанції, виконано проєктування сонячної електростанції, розрахунок кабельної лінії електропересилання та вибір параметрів релейного захисту кабельної лінії.

Результатами роботи являються визначені значення струмів фідерів та підстанцій, струмів короткого замикання на всіх приєднаннях, вибір трансформаторів, вимикачів та роз'єднувачів, визначення обладнання для сонячних станцій. Дані результати можуть стати основою для розробки системи електропостачання між підстанціями 35 кВ Славянка - Миколаївка.

Ключові слова: ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ, КОНТАКТНА МЕРЕЖА, СОНЯЧНА ЕЛЕКТРОСТАНЦІЯ, РЕЛЕЙНИЙ ЗАХИСТ.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
1. ТЯГОВЕ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ	8
1.1 Струморозподіл у тяговій мережі.....	8
1.1.1 Навантаження тягових підстанцій.....	8
1.1.2 Струм фази трансформатора підстанції змінного струму.....	14
1.1.3 Переріз контактної мережі.....	18
1.1.4 Визначення питомих річних втрат електроенергії.....	18
1.1.5 Перевірка контактної підвіски за нагрівом.....	22
1.2 Механічний розрахунок анкерної ділянки	23
2. ЕЛЕКТРИЧНІ ПІДСТАНЦІЇ ТА СТАНЦІЇ	32
2.1 Розрахунок потужності трансформаторів.....	32
2.2 Розрахунок струмів к.з.....	34
2.3 Розрахунок максимальних робочих струмів приєднань.....	46
2.4 Вибір електричних апаратів вище 1000 В.....	47
2.5 Проектування сонячної електростанції.....	51
3. ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ ТА РЕЛЕЙНИЙ ЗАХИСТ	66
3.1 Розрахунок кабельної лінії електропересилання.....	66
3.2 Вибір уставок релейного захисту СЕС.....	74
4. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ.....	83
4.1 Опис і робота сучасних швидкодіючих автоматичних вимикачів 3,3 кВ...83	
4.2 Швидкодіючий вимикач ВАБ-206.....	84
4.3 Швидкодіючий вимикач Gerapid.....	86
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	88
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ.....	89

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023—ПЗ				
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата					
Розробив		Деревенець			Розрахунок системи електропостачання для частини енергетичної системи між підстанціями 35 кВ. Вимикачі тягових підстанцій постійного струму	Літера	Аркуш	Аркушів	
Консульт.							6	89	
Керівник		Друбецька				МОНУ, УДУНТ, ІСЕ, ЕС20120			
Н. контр.		Жевжик							
Зав.каф.		Босий							

ВСТУП

Сукупність електротехнічних пристроїв від генераторів електростанцій до тягової мережі складає систему електропостачання електрифікованих залізниць. Системи тягового електропостачання корінним чином відрізняються від систем електропостачання промислових підприємств, що зумовлено навантаженнями, які змінюються в координатах часу та простору.

Основне призначення системи тягового електропостачання полягає в забезпеченні експлуатаційної роботи електрифікованих залізниць. Для цього необхідно, щоб загальна потужність всіх елементів системи була достатньою для забезпечення кожному електровозу необхідної потужності в різноманітних умовах роботи залізничного транспорту. Розв'язання поставленої задачі можливе лише за умови правильного вибору параметрів системи електропостачання, тобто забезпечення роботи обладнання в допустимих для нього межах по навантаженню та дотримання необхідної якості електроенергії.

Метою даної роботи є придбання та закріплення навичок вибору параметрів та визначення показників роботи системи тягового електропостачання, виконання проєктних розрахунків для ділянки електрифікованої залізниці змінного струму.

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		7

1 ТЯГОВЕ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ

1.1 Струморозподіл у тяговій мережі

1.1.1 Навантаження тягових підстанцій

Середній струм фідера за час руху поїзда розрахунковою МПЗ:

$$I_1=185,5 \text{ A}, I_2=216,3 \text{ A}, I_3=79,1 \text{ A}, I_4=143,8 \text{ A}.$$

Ефективний струм фідера за час руху розрахункового поїзда по МПЗ:

$$I_{e1}=217,4 \text{ A}, I_{e2}=244,5 \text{ A}, I_{e3}=105,2 \text{ A}, I_{e4}=147,4 \text{ A}.$$

Струми фідерів підстанції визначаються для двох режимів навантаження:

- 1) режиму середніх розмірів руху поїздів ($N=N_{\text{сер}}$);
- 2) режиму згущення поїздів ($N=N_{\text{зг}}=0,9N_0$);
- 3) режиму максимальних розмірів руху ($N=N_0$).

Середній струм фідера підстанції визначається за формулою:

$$I_{\phi} = \frac{n_0 \cdot N}{N_0}, \quad (1.1)$$

де n_0 – максимальна кількість поїздів, які одночасно знаходяться на даній МПЗ.

У свою чергу,

$$n_0 = \frac{t}{J}, \quad (1.2)$$

де J – мінімальний міжпоїзний інтервал, хв;

N – добова кількість поїздів на ділянці, пар;

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
						8
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		

N_0 – максимальна пропускна спроможність ділянки, пар;

$$N_0 = \frac{T}{J}, \quad (1.3)$$

де T – розрахунковий період, що дорівнює кількості хвилин у добі, хв.

$$N_0 = \frac{24 \cdot 60}{10} = 144;$$

$$n_{01} = \frac{31,4}{10} = 3,14; \quad n_{03} = \frac{33,8}{10} = 3,38;$$

$$n_{02} = \frac{30}{10} = 3; \quad n_{04} = \frac{31,3}{10} = 3,13.$$

Ефективний струм фідера підстанції визначається в залежності від схеми живлення:

1) для консольного живлення:

$$I_{\text{фе}}^2 = \frac{n_0 \cdot N}{N_0} \cdot I_e^2 + \frac{n_0(n_0-1) \cdot N^2}{N_0^2} \cdot I^2; \quad (1.4)$$

2) для двостороннього живлення:

$$I_{\text{фе}}^2 = \frac{4 \cdot n_0 \cdot N}{3 \cdot N_0} \cdot I_e^2 + \frac{n_0 \left(n_0 - \frac{4}{3} \right) \cdot N^2}{N_0^2} \cdot I^2. \quad (1.5)$$

Підставляючи значення у попередні формули отримаємо необхідні струми для різних режимів.

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		9

Режим середніх розмірів руху поїздів

$$I_{\phi 1} = \frac{3,14 \cdot 95 \cdot 185,5}{144} = 369,56 \text{ A};$$

$$I_{\phi 2} = \frac{3 \cdot 95 \cdot 216,3}{144} = 393,66 \text{ A};$$

$$I_{\phi 3} = \frac{3,38 \cdot 95 \cdot 79,1}{144} = 152,97 \text{ A};$$

$$I_{\phi 4} = \frac{3,13 \cdot 95 \cdot 143,8}{144} = 216,82 \text{ A};$$

$$I_{\text{еф}1} = \sqrt{\frac{4 \cdot 3,14 \cdot 95}{3 \cdot 144} \cdot 205,9^2 + \frac{3,14 \cdot (3,14 - \frac{4}{3}) \cdot 95^2}{144^2} \cdot 185,5^2} = 442,354 \text{ A};$$

$$I_{\text{еф}2} = \sqrt{\frac{4 \cdot 3 \cdot 95}{3 \cdot 144} \cdot 223,1^2 + \frac{3 \cdot (3 - \frac{4}{3}) \cdot 95^2}{144^2} \cdot 216,3^2} = 466,303 \text{ A};$$

$$I_{\text{еф}3} = \sqrt{\frac{4 \cdot 3,38 \cdot 95}{3 \cdot 144} \cdot 78,8^2 + \frac{3,38 \cdot (3,38 - \frac{4}{3}) \cdot 95^2}{144^2} \cdot 78,1^2} = 180,639 \text{ A};$$

$$I_{\text{еф}4} = \sqrt{\frac{4 \cdot 3,13 \cdot 95}{3 \cdot 144} \cdot 115,2^2 + \frac{3,13 \cdot (3,13 - \frac{4}{3}) \cdot 95^2}{144^2} \cdot 143,8^2} = 252,037 \text{ A}.$$

Режим згущення поїздів

$$N = N_0 \cdot 0,9 \approx 130;$$

$$I_{\phi 1} = \frac{3,14 \cdot 130 \cdot 185,5}{144} = 505,714 \text{ A};$$

					02.15.EC20120.KPB.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		10

$$I_{\phi 2} = \frac{3,14 \cdot 130 \cdot 216,3}{144} = 563,826 \text{ A};$$

$$I_{\phi 3} = \frac{3,14 \cdot 130 \cdot 78,1}{144} = 194,462 \text{ A};$$

$$I_{\phi 4} = \frac{3,14 \cdot 130 \cdot 143,8}{144} = 297,646 \text{ A};$$

$$I_{e\phi 1} = \sqrt{\frac{4 \cdot 3,14 \cdot 130}{3 \cdot 144} \cdot 205,9^2 + \frac{3,14 \cdot (3,14 - \frac{4}{3}) \cdot 130^2}{144^2} \cdot 185,5^2} = 554,424 \text{ A};$$

$$I_{e\phi 2} = \sqrt{\frac{4 \cdot 3 \cdot 130}{3 \cdot 144} \cdot 223,1^2 + \frac{3 \cdot (3 - \frac{4}{3}) \cdot 130^2}{144^2} \cdot 216,3^2} = 583,911 \text{ A};$$

$$I_{e\phi 3} = \sqrt{\frac{4 \cdot 3,38 \cdot 130}{3 \cdot 144} \cdot 78,8^2 + \frac{3,38 \cdot (3,38 - \frac{4}{3}) \cdot 130^2}{144^2} \cdot 78,1^2} = 227,586 \text{ A};$$

$$I_{e\phi 4} = \sqrt{\frac{4 \cdot 3,13 \cdot 130}{3 \cdot 144} \cdot 115,2^2 + \frac{3,13 \cdot (3,13 - \frac{4}{3}) \cdot 130^2}{144^2} \cdot 143,8^2} = 317,065 \text{ A}.$$

Режим максимальних розмірів руху

$$N = N_0 = 144;$$

$$I_{\phi 1} = \frac{3,14 \cdot 144 \cdot 185,5}{144} = 560,176 \text{ A};$$

$$I_{\phi 2} = \frac{3,14 \cdot 144 \cdot 216,3}{144} = 624,546 \text{ A};$$

$$I_{\phi 3} = \frac{3,14 \cdot 144 \cdot 78,1}{144} = 215,404 \text{ A};$$

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		11

$$I_{\phi 4} = \frac{3,14 \cdot 144 \cdot 143,8}{144} = 329,7 \text{ A};$$

$$I_{\text{еф}1} = \sqrt{\frac{4 \cdot 3,14 \cdot 144}{3 \cdot 144} \cdot 205,9^2 + \frac{3,14 \cdot (3,14 - \frac{4}{3}) \cdot 144^2}{144^2} \cdot 185,5^2} = 598,367 \text{ A};$$

$$I_{\text{еф}2} = \sqrt{\frac{4 \cdot 3,144}{3 \cdot 144} \cdot 223,1^2 + \frac{3 \cdot (3 - \frac{4}{3}) \cdot 144^2}{144^2} \cdot 216,3^2} = 630 \text{ A};$$

$$I_{\text{еф}3} = \sqrt{\frac{4 \cdot 3,38 \cdot 144}{3 \cdot 144} \cdot 78,8^2 + \frac{3,38 \cdot (3,38 - \frac{4}{3}) \cdot 144^2}{144^2} \cdot 78,1^2} = 246,046 \text{ A};$$

$$I_{\text{еф}4} = \sqrt{\frac{4 \cdot 3,13 \cdot 144}{3 \cdot 144} \cdot 115,2^2 + \frac{3,13 \cdot (3,13 - \frac{4}{3}) \cdot 144^2}{144^2} \cdot 143,8^2} = 342,614 \text{ A}.$$

Середній струм кожного плеча живлення визначається як сума струмів відповідних фідерів підстанції, тобто:

$$I_{\text{пл}} = \sum_i^v I_{\phi i}, \quad (1.6)$$

де v – кількість фідерів даного плеча живлення.

Ефективний струм плеча живлення визначається за формулою:

$$I_{\text{пл e}}^2 = (\sum_1^v I_{\phi i})^2 + \sum_1^v I_{\phi i}^2 - \sum_1^v I_{\phi i}^2. \quad (1.7)$$

Режим середніх розмірів руху поїздів

$$I_{\text{лів}} = 369,56 + 393,66 = 763,22 \text{ A};$$

$$I_{\text{пр}} = 152,97 + 216,82 = 369,79 \text{ A};$$

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		12

$$I_{\text{елів}} = \sqrt{763,22^2 + (442,354^2 + 466,303^2) - (369,56^2 + 393,66^2)} = 839,09 \text{ A};$$

$$I_{\text{епр}} = \sqrt{369,79^2 + (180,639^2 + 252,037^2) - (152,97^2 + 216,82^2)} = 403,097 \text{ A}.$$

Режим згущення поїздів

$$I_{\text{злів}} = 505,714 + 563,826 = 1069,54 \text{ A};$$

$$I_{\text{зпр}} = 194,462 + 297,646 = 492,108 \text{ A};$$

$$I_{\text{зелів}} = \sqrt{1069,54^2 + (554,424^2 + 583,911^2) - (505,714^2 + 563,826^2)} = 1103 \text{ A};$$

$$I_{\text{зеpr}} = \sqrt{492,108^2 + (227,586^2 + 317,065^2) - (194,462^2 + 297,646^2)} = 517,771 \text{ A}.$$

Режим максимальних розмірів руху

$$I_{\text{млів}} = 560,176 + 624,546 = 1184,722 \text{ A};$$

$$I_{\text{мпр}} = 215,404 + 329,7 = 545,104 \text{ A};$$

$$I_{\text{мелів}} = \sqrt{1184,722^2 + (598,362^2 + 630^2) - (560,176^2 + 624,546^2)} = 1206,08 \text{ A};$$

$$I_{\text{меpr}} = \sqrt{545,104^2 + (246,046^2 + 342,614^2) - (215,404^2 + 329,7^2)} = 565,65 \text{ A}.$$

					02.15.EC20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		13

1.1.2 Струм фази трансформатора підстанції змінного струму

Середній струм фази трансформатора розраховується за формулами:

– для фаз a і c

$$I_{a(c)} = \frac{1}{3} \cdot \sqrt{4 \cdot I_1^2 + I_2^2 + 2 \cdot I_1 \cdot I_2}; \quad (1.8)$$

– для фази b

$$I_b = \frac{1}{3} \cdot \sqrt{I_1^2 + I_2^2 - I_1 \cdot I_2}. \quad (1.9)$$

Ефективні струми фаз трансформатора розраховуються за формулами:

– для фаз a і c

$$I_{a(c)e}^2 = \frac{1}{9} \cdot (4 \cdot I_{1e}^2 + I_{2e}^2 + 2 \cdot I_1 \cdot I_2); \quad (1.10)$$

– для фази b

$$I_{be}^2 = \frac{1}{9} \cdot (I_{e1}^2 + I_{e2}^2 - I_1 \cdot I_2), \quad (1.11)$$

де I_1 , I_{e1} – середній та ефективний струми того плеча живлення, яке живиться від розрахункової фази, А;

I_2 , I_{e2} – середній та ефективний струми того плеча живлення, яке живиться від суміжного плеча живлення, А.

Режим середніх розмірів руху поїздів

$$I_a = \frac{1}{3} \sqrt{4 \cdot 763,22^2 + 369,792^2 + 2 \cdot 763,22 \cdot 369,79} = 580,347 \text{ А};$$

$$I_b = \frac{1}{3} \sqrt{763,22^2 + 369,792^2 - 763,22 \cdot 369,79} = 220,358 \text{ А};$$

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		14

$$I_c = \frac{1}{3} \sqrt{4 \cdot 369,79^2 + 763,22^2 + 2 \cdot 763,22 \cdot 369,79} = 433,839 \text{ A};$$

$$I_{ea} = \frac{1}{3} \sqrt{4 \cdot 839,093^2 + 403,097^2 + 2 \cdot 763,22 \cdot 369,79} = 627,451 \text{ A};$$

$$I_{eb} = \frac{1}{3} \sqrt{839,093^2 + 403,097^2 - 763,22 \cdot 369,79} = 254,806 \text{ A};$$

$$I_{ec} = \frac{1}{3} \sqrt{4 \cdot 403,097^2 + 839,093^2 + 2 \cdot 763,22 \cdot 369,79} = 461,698 \text{ A}.$$

Режим згущення поїздів

$$I_{3a} = \frac{1}{3} \sqrt{4 \cdot 1069,54^2 + 492,108^2 + 2 \cdot 1069,54 \cdot 492,108} = 807,637 \text{ A};$$

$$I_{3b} = \frac{1}{3} \sqrt{1069,54^2 + 492,108^2 - 1069,54 \cdot 492,108} = 309,077 \text{ A};$$

$$I_{3c} = \frac{1}{3} \sqrt{4 \cdot 492,108^2 + 1069,54^2 + 2 \cdot 1069,54 \cdot 492,108} = 503,093 \text{ A};$$

$$I_{3ea} = \frac{1}{3} \sqrt{4 \cdot 1103,906^2 + 517,771^2 + 2 \cdot 1069,54 \cdot 492,108} = 826,671 \text{ A};$$

$$I_{3eb} = \frac{1}{3} \sqrt{1103,906^2 + 517,771^2 - 1069,54 \cdot 492,108} = 326,661 \text{ A};$$

$$I_{3ec} = \frac{1}{3} \sqrt{4 \cdot 517,771^2 + 1103,906^2 + 2 \cdot 1069,54 \cdot 492,108} = 609,518 \text{ A}.$$

Режим максимальних розмірів руху поїздів

$$I_{ма} = \frac{1}{3} \sqrt{4 \cdot 1184,722^2 + 545,104^2 + 2 \cdot 1184,722 \cdot 545,104} = 894,813 \text{ A};$$

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		15

$$I_{mb} = \frac{1}{3} \sqrt{1184,722^2 + 545,104^2 - 1184,722 \cdot 545,104} = 342,362 \text{ A};$$

$$I_{mc} = \frac{1}{3} \sqrt{4 \cdot 545,104^2 + 1184,722^2 + 2 \cdot 1184,722 \cdot 545,104} = 656,905 \text{ A};$$

$$I_{mea} = \frac{1}{3} \sqrt{4 \cdot 1206,088^2 + 565,65^2 + 2 \cdot 1184,722 \cdot 545,104} = 908,61 \text{ A};$$

$$I_{meb} = \frac{1}{3} \sqrt{1206,088^2 + 565,65^2 - 1184,722 \cdot 545,104} = 354,152 \text{ A};$$

$$I_{mec} = \frac{1}{3} \sqrt{4 \cdot 565,65^2 + 1206,088^2 + 2 \cdot 1184,722 \cdot 545,104} = 668,837 \text{ A}.$$

Результати розрахунку струмозподілу заносимо в таблицю 1.1.

Таблиця 1.1-Результати розрахунку струмозподілу

Приєднання	Середні розміри руху		Режим згущення поїздів		Максимальний режим	
	середній струм, А	ефективний струм, А	середній струм, А	ефективний струм, А	середній струм, А	ефективний струм, А
Фідер 1	369,56	442,354	505,714	554,424	560,176	598,367
Фідер 2	393,66	466,303	563,826	583,911	624,546	630
Фідер 3	152,97	180,639	194,462	227,586	215,404	246,046
Фідер 4	216,82	252,037	297,646	317,065	329,7	342,704
Ліве плече	763,22	839,093	1069,54	1103,906	1184,722	1206,088
Праве плече	369,79	403,097	492,108	517,771	545,104	565,65
Фаза «а»	580,347	627,451	807,637	826,671	894,813	908,70
Фаза «b»	220,358	254,806	309,077	326,670	342,362	354,152
Фаза «с»	433,839	470,698	503,093	609,518	656,905	668,837

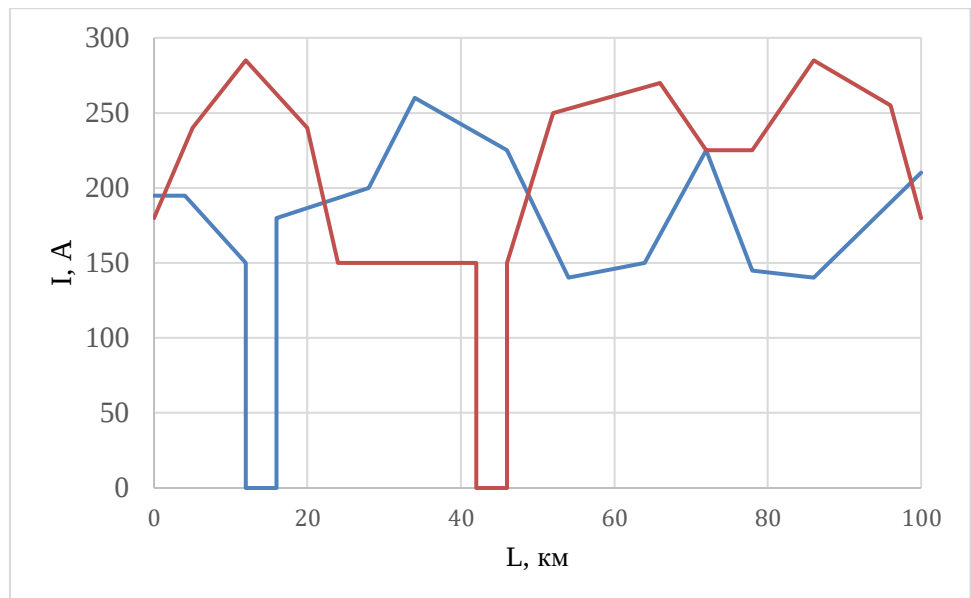

Рисунок 1.2 – Струми поїздів на ділянці

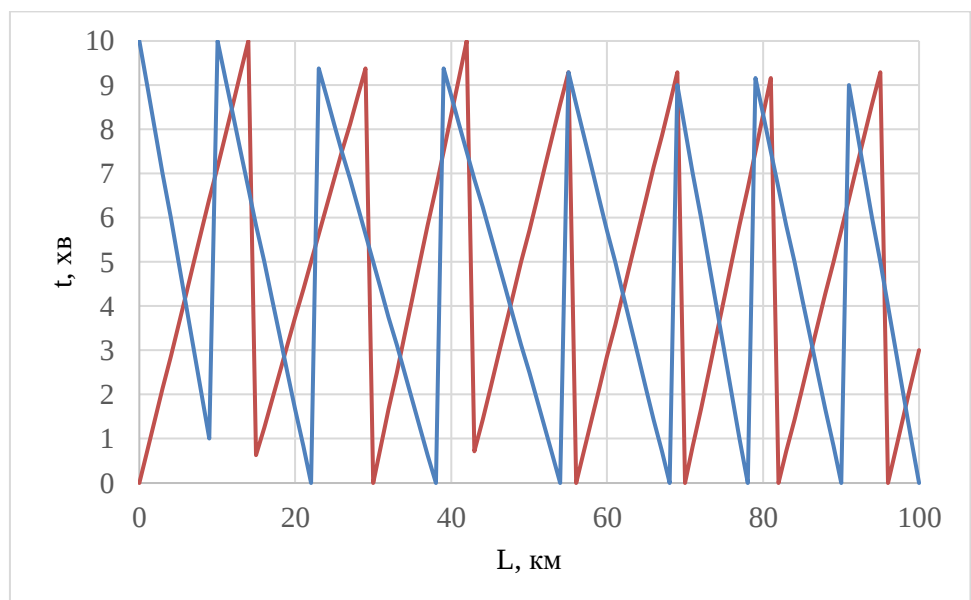

Рисунок 1.3 – Графіки руху поїздів

1.1.3 Переріз контактної мережі

Зі збільшенням перерізу проводів контактної мережі зменшуються витрати, пов'язані з оплатою втрат електроенергії в тяговій мережі, але зростають капітальні витрати. Таким чином, змінюючи переріз проводів контактної мережі, за деякого значення досягається оптимум, коли приведені щорічні витрати найменші. Такий переріз контактної мережі є економічно доцільним та визначається виразом:

$$F_{\text{ме}} = 0,46\sqrt{B_0}, \quad (1.12)$$

де $F_{\text{ме}}$ – переріз проводів контактної мережі у мідному еквіваленті, мм²;

B_0 – питомі річні втрати електроенергії в проводах контактної мережі на фідерній зоні, кВт·год/Ом·рік,

$$B_0 = \frac{\Delta W_p}{r\ell}, \quad (1.13)$$

де ΔW_p – річні втрати електроенергії в проводах контактної мережі на міжпідстанційній зоні, кВт·год;

ℓ – довжина міжпідстанційної зони, км;

r – питомий опір проводів контактної мережі на міжпідстанційній зоні, Ом/км.

1.1.4 Визначення питомих річних втрат електроенергії

Схема живлення контактної мережі на двоколійних та багатоколійних ділянках повинна передбачати підключення постів секціонування та пунктів паралельного з'єднання контактних підвісок. Для визначення B_0 для вузлової схеми живлення можна скористатись виразом:

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		18

$$B_0 = \frac{0,0228 \cdot W_T^2}{TU_{\text{ном}}^2} \left\{ 2,95 \left[\frac{T}{N_{\text{пар}} t_{\text{спар}} + N_{\text{неп}} t_{\text{снеп}}} + 0,46 \left(0,25 - \frac{\theta}{t_{\text{пар}} + t_{\text{неп}}} \right) \right] + \right. \\ \left. + \frac{4}{3} \frac{\theta}{t_{\text{пар}} + t_{\text{неп}}} \left(1,1 \frac{N_{\text{опар}} t_{\text{пар}} + N_{\text{онеп}} t_{\text{неп}}}{N_{\text{пар}} t_{\text{спар}} + N_{\text{неп}} t_{\text{снеп}}} - 1 \right) + 1 \right\}. \quad (1.14)$$

Для трьохвузлової схеми живлення значення B_0 можна визначити як для схеми паралельного з'єднання підвісок, тобто:

$$B_0 = \frac{0,067 \cdot W_T^2}{TU_{\text{ном}}^2} \left[\frac{T}{N_{\text{пар}} t_{\text{спар}} + N_{\text{неп}} t_{\text{снеп}}} + 0,46 \left(1 - \frac{\theta}{t_{\text{пар}} + t_{\text{неп}}} \right) \right]. \quad (1.15)$$

У формулах застосовані такі позначення:

T – розрахунковий період, $T = 24$ год;

$U_{\text{ном}}$ – номінальна напруга на струмоприймачеві електровоза, кВ;

$t_{\text{пар}}, t_{\text{неп}}$ – час руху поїзда міжпідстанційною зоною в парному, непарному напрямку, год;

$t_{\text{спар}}, t_{\text{снеп}}$ – час споживання електроенергії поїздом у парному, непарному напрямку, год;

$N_{\text{пар}}, N_{\text{неп}}$ – середньодобова кількість поїздів у парному, непарному напрямку;

$N_{\text{опар}}, N_{\text{онеп}}$ – максимальна пропускна спроможність ділянки в парному, непарному напрямку;

W_T – витрати електроенергії на тягу поїздів за період T , кВт·год, з урахуванням припущення про однотипність поїздів:

$$W_T = W_{\text{пар}} N_{\text{пар}} + W_{\text{неп}} N_{\text{неп}}, \quad (1.16)$$

де $W_{\text{пар}}, W_{\text{неп}}$ – витрати електроенергії на рух поїзда в парному, непарному напрямку, кВт·год.

$$W_{\text{пар(неп)}} = I_{\text{пар(неп)}} \cdot U_{\text{ном}} \cdot t_{\text{пар(неп)}}, \quad (1.17)$$

де $I_{\text{пар}}$, $I_{\text{неп}}$ – середні струми поїздів під час руху розрахунковою міжпідстанційною зоною, А. Можуть бути обчислені за формулою (2.2), якщо замість значень струмів фідерів підставити значення струмів поїздів.

Підставляючи значення у формули (1.12) - (1.17) отримаємо результати для різних схем живлення:

$$I_{\text{неп}} = \frac{1}{2 \cdot 21,1} \cdot \left[(210 + 210)5,9 + (210 + 150)5,9 + (180 + 210)3,3 + (210 + 240)1,5 \right];$$

$$I_{\text{неп}} = 205,344 \text{ А};$$

$$I_{\text{пар}} = \frac{1}{2 \cdot 19,5} \cdot \left[(210 + 240)3,6 + (240 + 210)4,9 + (210 + 240)5 \right];$$

$$I_{\text{пар}} = 204,692 \text{ А}.$$

Витрати електроенергії на рух поїзда у парному і непарному напрямках становитимуть:

$$W_{\text{неп}} = 205,344 \cdot 25 \cdot 0,573 = 2941,553 \text{ кВт} \cdot \text{год};$$

$$W_{\text{пар}} = 204,692 \cdot 25 \cdot 0,563 = 2878,225 \text{ кВт} \cdot \text{год}.$$

Витрата електроенергії на рух поїздів:

$$W_{\text{т}} = 2941,553 \cdot 95 + 2878,225 \cdot 95 = 552878,881 \text{ кВт} \cdot \text{год};$$

Для вузлової схеми:

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
						20
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		

$$B_0 = \frac{0,0228 \cdot 552878,881^2}{24 \cdot 25^2} \left[2,95 \left[\frac{24}{95 \cdot 0,573 + 95 \cdot 0,563} + 0,46 \left(0,25 - \frac{0,167}{0,573 + 0,563} \right) \right] + \frac{4}{3} \frac{0,167}{(0,573 + 0,563)} \cdot \left[1,1 \cdot \frac{144(0,573 + 0,563)}{95 \cdot (0,573 + 0,563)} - 1 \right] \right]$$

$$B_0 = 430528,773 \frac{\text{кВт} \cdot \text{год}}{\text{Ом} \cdot \text{рік}}.$$

Таким чином, визначимо переріз проводів контактної мережі у мідному еквіваленті:

$$F_{\text{мс}} = 0,46 \sqrt{430528,773} = 301,828 \text{ мм}^2 - \text{для двоколіїної ділянки};$$

$$F_{\text{мс}} = \frac{301,828}{2} = 150,914 \text{ мм}^2 - \text{для однієї колії}.$$

Для трьохвузлової схеми:

$$B_0 = \frac{0,067 \cdot 552878,881^2}{24 \cdot 25^2} \left[\frac{24}{95 \cdot 0,573 + 95 \cdot 0,563} + 0,46 \left(1 - \frac{0,167}{0,573 + 0,563} \right) \right] = 839366,769 \frac{\text{кВт} \cdot \text{год}}{\text{Ом} \cdot \text{рік}};$$

$$F_{\text{мс}} = 0,46 \sqrt{839366,769} = 421,438 \text{ мм}^2 - \text{для двоколіїної ділянки};$$

$$F_{\text{мс}} = \frac{421,438}{2} = 210,719 \text{ мм}^2 - \text{для однієї колії}.$$

Згідно з отриманим перерізом, обирається тип контактної підвіски ПБСМ70+МФ-100+А185.

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		21

Данні обраної підвіски заносяться до табл. 1.2.

Таблиця 1.2-Параметри контактної мережі

Тип підвіски	Переріз у мідному еквіваленті, мм ²	Тривалий допустимий струм при 15 %-му зношенні контактних проводів, А
М-95+МФ100	1105,3	1110

1.1.5 Перевірка контактної підвіски за нагрівом

Прийнятий у проєкті переріз контактної підвіски повинен бути перевірений на термічну стійкість. Для цього необхідно вибрати найбільш завантажену міжпідстанційну зону.

В умовах курсового проєкту використовується спосіб перевірки контактної підвіски за розрахунковим струмом, який треба порівняти з допустимим для обраної підвіски. Контактна підвіска перевіряється в місці підключення споживаючого фідера для роздільної роботи колій (незалежно від дійсної схеми з'єднання підвісок) та 20-хвилинного періоду інтенсивного струмоспоживання.

Розрахунковий струм фідера:

$$I_{\text{роз}} = I_{\text{фід}} k'_{120} k_{\phi}, \quad (1.18)$$

де k_{ϕ} – коефіцієнт, що враховує вплив зміни навантаження під час 20-хвилинного періоду найбільшого струмоспоживання на нагрів проводів контактної підвіски:

$$k_{\phi} = \frac{0,36\alpha^2}{n_0} + 1, \quad (1.19)$$

де α – відношення часу руху поїзда міжпідстанційною зоною до часу струмоспоживання,

$$\alpha = \frac{t}{t_c}; \quad (1.20)$$

k'_{i20} – коефіцієнт інтенсивності 20-хвилинного навантаження фідера, який визначається з рис. 2.4 в залежності від добової витрати електроенергії фідером у добу інтенсивного електроспоживання.

$$\alpha = \frac{0,563}{0,563} = 1;$$

$$k_{\phi} = \frac{0,36 \cdot 1^2}{3,14} + 1 = 1,115;$$

$$I_{\text{роз}} = 505,714 \cdot 3,13 \cdot 1,115 = 1764,92 \text{ А} > 1270 \text{ А}.$$

Умова перерізу контактної підвіски за нагрівом не виконується, тому приймаємо тип контактної підвіски М95+МФ-100+2А185, для якої тривалий допустимий струм при 15 % зношенні контактного проводу - 1820 А. Для даної підвіски умова перерізу контактної підвіски за нагрівом виконується.

1.2 Механічний розрахунок анкерної ділянки

Довжина еквівалентного прогону:

$$\ell_e = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n \ell_i^3}{\ell_a}}, \quad (1.21)$$

де ℓ_i – довжина i -го прогону, м;

ℓ_a – довжина анкерної ділянки, м.

$$\ell_e = \sqrt{\frac{70^3 \cdot 8 + 60^3 \cdot 4 + 50^3 \cdot 4 + 55^3 \cdot 10}{70^3 \cdot 8 + 60^3 \cdot 4 + 50^3 \cdot 4 + 55^3 \cdot 10}} = 70,022 \text{ м}.$$

Розрахунковий режим:

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		23

$$\ell_{кр} = T \sqrt{\frac{24\alpha (t_r - t_{min(0)})}{q_{нr}^2 - g_0^2}}_{max}, \quad (1.22)$$

де α – коефіцієнт температурного лінійного розширення матеріалу тросу, $1/^\circ\text{C}$.

$$l_{кр} = 1600 \cdot \sqrt{\frac{408 \cdot 10^{-6} \cdot (-5 - (-35))}{2,113^2 + 1,732^2}} = 146,251 \text{ м.}$$

Оскільки $l_{кр} > l_e$, то розрахунковим буде режим мінімальної температури.

Натяг навантаженого несучого тросу:

$$t_x = A + \frac{B}{T_x^2} - \frac{T_x}{\alpha ES}, \quad (1.23)$$

$$A = t_{реж} - \frac{q_{реж}^2 \ell_e^2}{24\alpha T_{max}^2} + \frac{T_{max}}{\alpha ES}, \quad (1.24)$$

$$B = \frac{g_0^2 \ell_e^2}{24\alpha}, \quad (1.25)$$

де αES – добуток коефіцієнта температурного лінійного розширення матеріалу троса, модуля пружності Юнга та площі поперечного перерізу, $\text{даН}/^\circ\text{C}$.

$$B = \frac{1,732^2 \cdot 70,022^2}{408 \cdot 10^{-6}} = 2,738 \cdot 10^7 ^\circ\text{C};$$

$$A = -35 - \frac{2,113^2 \cdot 70,022^2}{408 \cdot 10^{-6} \cdot 1600^2} + \frac{1600}{20,37} = 27,629 ^\circ\text{C};$$

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		24

$$t_x = 27,629 + \frac{2,738 \cdot 10^7}{1600^2} - \frac{1600}{20,37} = -40,223 \text{ } ^\circ\text{C};$$

$$t_x = 27,629 + \frac{2,738 \cdot 10^7}{1400^2} - \frac{1400}{20,37} = -27,13^\circ\text{C};$$

$$t_x = 27,629 + \frac{2,738 \cdot 10^7}{1200^2} - \frac{1200}{20,37} = -12,268^\circ\text{C};$$

$$t_x = 27,629 + \frac{2,738 \cdot 10^7}{1000^2} - \frac{1000}{20,37} = 5,916^\circ\text{C};$$

$$t_x = 27,629 + \frac{2,738 \cdot 10^7}{800^2} - \frac{800}{20,37} = 31,135^\circ\text{C};$$

$$t_x = 27,629 + \frac{2,738 \cdot 10^7}{600^2} - \frac{600}{20,37} = 74,226^\circ\text{C};$$

$$t_x = 27,629 + \frac{2,738 \cdot 10^7}{400^2} - \frac{400}{20,37} = 179,109^\circ\text{C}.$$

Результати виконаних розрахунків зводяться до табл. 1.3.

Таблиця 1.3 Навантаження несучого тросу

T_x , даН	1600	1400	1200	1000	800	600	800
t_x , °C	-40,223	-27,13	-12,268	5,916	31,135	74,226	179,109

Температура, при якій контактний провід не має стріли прогину:

$$t_0 = t_{\text{сеп}} - \Delta t; \quad (1.26)$$

$$t_{\text{сеп}} = \frac{t_{\text{max}} + t_{\text{min}}}{2}, \quad (1.27)$$

де $\Delta t = 10...15\text{ }^{\circ}\text{C}$ (для одного контактного проводу); $\Delta t = 5...10\text{ }^{\circ}\text{C}$ (для двох контактних проводів).

$$t_{cep} = \frac{30 - (-35)}{2} = -2,5\text{ }^{\circ}\text{C};$$

$$t_0 = -2,5 - 10 = -12,5\text{ }^{\circ}\text{C}.$$

Натяг несучого троса, при якому відсутній прогин контактного проводу:

$$t_0 = A + \frac{B}{T_0^2} - \frac{T_0}{\alpha ES}; \quad (1.28)$$

$$t_0 = 27,629 + \frac{2,738 \cdot 10^7}{1203^2} - \frac{1203}{20,37} = -12,51\text{ }^{\circ}\text{C}.$$

Натяг несучого троса при ожеледі з вітром:

$$t_e = A + \frac{B_{\Gamma}}{T_{\Gamma}^2} - \frac{T_{\Gamma}}{\alpha ES}; \quad (1.29)$$

$$B_{\Gamma} = \frac{q_{\text{нр}}^2 \cdot \rho_{\text{с}}^2}{24\alpha}; \quad (1.30)$$

$$B_{\Gamma} = \frac{2,113^2 \cdot 70,022^2}{408 \cdot 10^{-6}} = 4,075 \cdot 10^7\text{ }^{\circ}\text{C};$$

$$t_e = 27,629 + \frac{4,075 \cdot 10^7}{1222^2} - \frac{1222}{20,37} = -5\text{ }^{\circ}\text{C};$$

Натяг несучого троса при максимальній швидкості вітру:

$$t_v = A + \frac{B_v}{T_v^2} - \frac{T_v}{\alpha ES}; \quad (1.31)$$

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		26

$$B_v = \frac{q_{\text{Hv}}^2 \ell_e^2}{24\alpha}; \quad (1.32)$$

$$B_V = \frac{1,936^2 \cdot 70,022^2}{408 \cdot 10^{-6}} = 3,421 \cdot 10^7 \text{ } ^\circ\text{C};$$

$$t_V = 27,629 + \frac{7,622 \cdot 10^7}{1070^2} - \frac{1070}{20,37} = 4,98 \text{ } ^\circ\text{C};$$

Стріла прогину контактного проводу:

$$f_{xi} = \frac{g_0(\ell_{\text{п}} - 2e_{\text{п}})^2}{8(T_x + n \text{ K})} \left(1 - \frac{T_x}{T_0}\right), \quad (1.33)$$

де $e_{\text{п}}$ – відстань від осі опори до опорної струни в прогоні $\ell_{\text{п}}$, м;

$\ell_{\text{п}}$ – прогін, в якому розташовується пішохідний місток, м.

$$f_x = \frac{1,732 \cdot (70 - 2 \cdot 10)^2}{8 \cdot (1520 - 2 \cdot 1000)^2} \cdot \left(1 - \frac{1520}{1203}\right) = -0,041 \text{ мм};$$

$$f_x = \frac{1,732 \cdot (70 - 2 \cdot 10)^2}{8 \cdot (1468 - 2 \cdot 1000)^2} \cdot \left(1 - \frac{1468}{1203}\right) = -0,034 \text{ мм};$$

$$f_x = \frac{1,732 \cdot (70 - 2 \cdot 10)^2}{8 \cdot (1320 - 2 \cdot 1000)^2} \cdot \left(1 - \frac{1320}{1203}\right) = -0,016 \text{ мм};$$

$$f_x = \frac{1,732 \cdot (70 - 2 \cdot 10)^2}{8 \cdot (1191 - 2 \cdot 1000)^2} \cdot \left(1 - \frac{1191}{1203}\right) = 0,001692 \text{ мм};$$

$$f_x = \frac{1,732 \cdot (70 - 2 \cdot 10)^2}{8 \cdot (1077 - 2 \cdot 1000)^2} \cdot \left(1 - \frac{1077}{1203}\right) = 0,018 \text{ мм};$$

$$f_x = \frac{1,732 \cdot (70 - 2 \cdot 10)^2}{8 \cdot (977 - 2 \cdot 1000)^2} \cdot \left(1 - \frac{977}{1203}\right) = 0,034 \text{ мм};$$

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		27

$$f_x = \frac{1,732 \cdot (70 - 2 \cdot 10)^2}{8 \cdot (891 - 2 \cdot 1000)^2} \cdot \left(1 - \frac{891}{1203}\right) = 0,049 \text{ мм};$$

$$f_x = \frac{1,732 \cdot (70 - 2 \cdot 10)^2}{8 \cdot (810 - 2 \cdot 1000)^2} \cdot \left(1 - \frac{810}{1203}\right) = 0,063 \text{ мм}.$$

Стріла прогину навантаженого несучого троса:

$$F_{x\Pi} = \frac{1}{T_x} \left(\frac{g_0 \ell_{\Pi}^2}{8} + b_{\Pi} H - f_{x\Pi} K n \right), \quad (1.34)$$

$$F_x = \frac{1}{1520} \cdot \left(\frac{1,732 \cdot 70^2}{8} + 0,7 \cdot 150 - (-0,041) \cdot 2 \cdot 1000 \right) = 0,82 \text{ м};$$

$$F_x = \frac{1}{1468} \cdot \left(\frac{1,732 \cdot 70^2}{8} + 0,7 \cdot 150 - (-0,034) \cdot 2 \cdot 1000 \right) = 0,841 \text{ м};$$

$$F_x = \frac{1}{1320} \cdot \left(\frac{1,732 \cdot 70^2}{8} + 0,7 \cdot 150 - (-0,016) \cdot 2 \cdot 1000 \right) = 0,907 \text{ м};$$

$$F_x = \frac{1}{1191} \cdot \left(\frac{1,732 \cdot 70^2}{8} + 0,7 \cdot 150 - 0,001692 \cdot 2 \cdot 1000 \right) = 0,976 \text{ м};$$

$$F_x = \frac{1}{1077} \cdot \left(\frac{1,732 \cdot 70^2}{8} + 0,7 \cdot 150 - 0,018 \cdot 2 \cdot 1000 \right) = 1,048 \text{ м};$$

$$F_x = \frac{1}{977} \cdot \left(\frac{1,732 \cdot 70^2}{8} + 0,7 \cdot 150 - 0,034 \cdot 2 \cdot 1000 \right) = 1,123 \text{ м};$$

$$F_x = \frac{1}{891} \cdot \left(\frac{1,732 \cdot 70^2}{8} + 0,7 \cdot 150 - 0,049 \cdot 2 \cdot 1000 \right) = 1,199 \text{ м};$$

$$F_x = \frac{1}{810} \cdot \left(\frac{1,732 \cdot 70^2}{8} + 0,7 \cdot 150 - 0,063 \cdot 2 \cdot 1000 \right) = 1,284 ,$$

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		28

де b_{Π} – відстань між несучим та ресорним тросом по осі опори в прогоні ℓ_{Π} , м;

H – натяг ресорного троса, $H = 150$ даН.

Натяг ненавантаженого несучого троса

$$t_x = A + \frac{B_p}{T_{px}^2} - \frac{T_{px}}{\alpha ES}; \quad (1.35)$$

$$B_p = \frac{g_H^2 \ell_e^2}{24 \alpha}; \quad (1.36)$$

$$B_p = \frac{0,242^2 \cdot 70,022^2}{408 \cdot 10^{-6}} = 5,345 \cdot 10^5 \text{ } ^\circ\text{C};$$

$$t_x = 27,629 + \frac{5,345 \cdot 10^5}{1283^2} - \frac{1283}{20,37} = -25,031 \text{ } ^\circ\text{C};$$

$$t_x = 27,629 + \frac{5,345 \cdot 10^5}{1182^2} - \frac{1182}{20,37} = -30,015 \text{ } ^\circ\text{C};$$

$$t_x = 27,629 + \frac{5,345 \cdot 10^5}{982^2} - \frac{982}{20,37} = -20,024 \text{ } ^\circ\text{C};$$

$$t_x = 27,629 + \frac{5,345 \cdot 10^5}{785^2} - \frac{785}{20,37} = -10,04 \text{ } ^\circ\text{C};$$

$$t_x = 27,629 + \frac{5,345 \cdot 10^5}{593^2} - \frac{593}{20,37} = 0,038 \text{ } ^\circ\text{C};$$

$$t_x = 27,629 + \frac{5,345 \cdot 10^5}{420^2} - \frac{420}{20,37} = 10,041 \text{ } ^\circ\text{C};$$

$$t_x = 27,629 + \frac{5,345 \cdot 10^5}{287^2} - \frac{287}{20,37} = 20,029 \text{ } ^\circ\text{C};$$

					02.15.EC20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		29

$$t_x = 27,629 + \frac{5,345 \cdot 10^5}{206^2} - \frac{206}{20,37} = 30,112^\circ\text{C}.$$

Стріла прогину ненавантаженого несучого троса:

$$F_{px\Pi} = \frac{g_H \ell_{\Pi}^2}{8T_{px}}; \quad (1.37)$$

$$F_{px\Pi} = \frac{0,834^2 \cdot 70^2}{8 \cdot 1283} = 0,116 \text{ м};$$

$$F_{px\Pi} = \frac{0,834^2 \cdot 70^2}{8 \cdot 1182} = 0,128 \text{ м};$$

$$F_{px\Pi} = \frac{0,834^2 \cdot 70^2}{8 \cdot 982} = 0,148 \text{ м};$$

$$F_{px\Pi} = \frac{0,834^2 \cdot 70^2}{8 \cdot 785} = 0,207 \text{ м};$$

$$F_{px\Pi} = \frac{0,834^2 \cdot 70^2}{8 \cdot 593} = 0,24 \text{ м};$$

$$F_{px\Pi} = \frac{0,834^2 \cdot 70^2}{8 \cdot 420} = 0,353 \text{ м};$$

$$F_{px\Pi} = \frac{0,834^2 \cdot 70^2}{8 \cdot 287} = 0,465 \text{ м};$$

$$F_{px\Pi} = \frac{0,834^2 \cdot 70^2}{8 \cdot 206} = 0,72 \text{ м}.$$

Результати виконаних розрахунків зводяться до табл. 1.4.

Таблиця 1.4 Навантаження та стріли прогину проводів

$t_x, ^\circ\text{C}$		-35	-30	-20	-10	0	10	20	30	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата	02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ					30

T_x , даН	2000	1468	1320	1191	1077	977	891	810
$f_{хп}$, мм	-0,041	-0,034	-0,016	0,00169	0,018	0,034	0,049	0,063
$F_{хп}$, м	0,82	0,841	0,907	0,976	1,048	1,123	1,199	1,284
$T_{рх}$, даН	1283	1182	982	785	593	420	287	206
$F_{рхп}$, м	0,116	0,128	0,148	0,207	0,24	0,353	0,465	0,72

Значення таблиці 1.4 зобразимо на рис. 1.1.

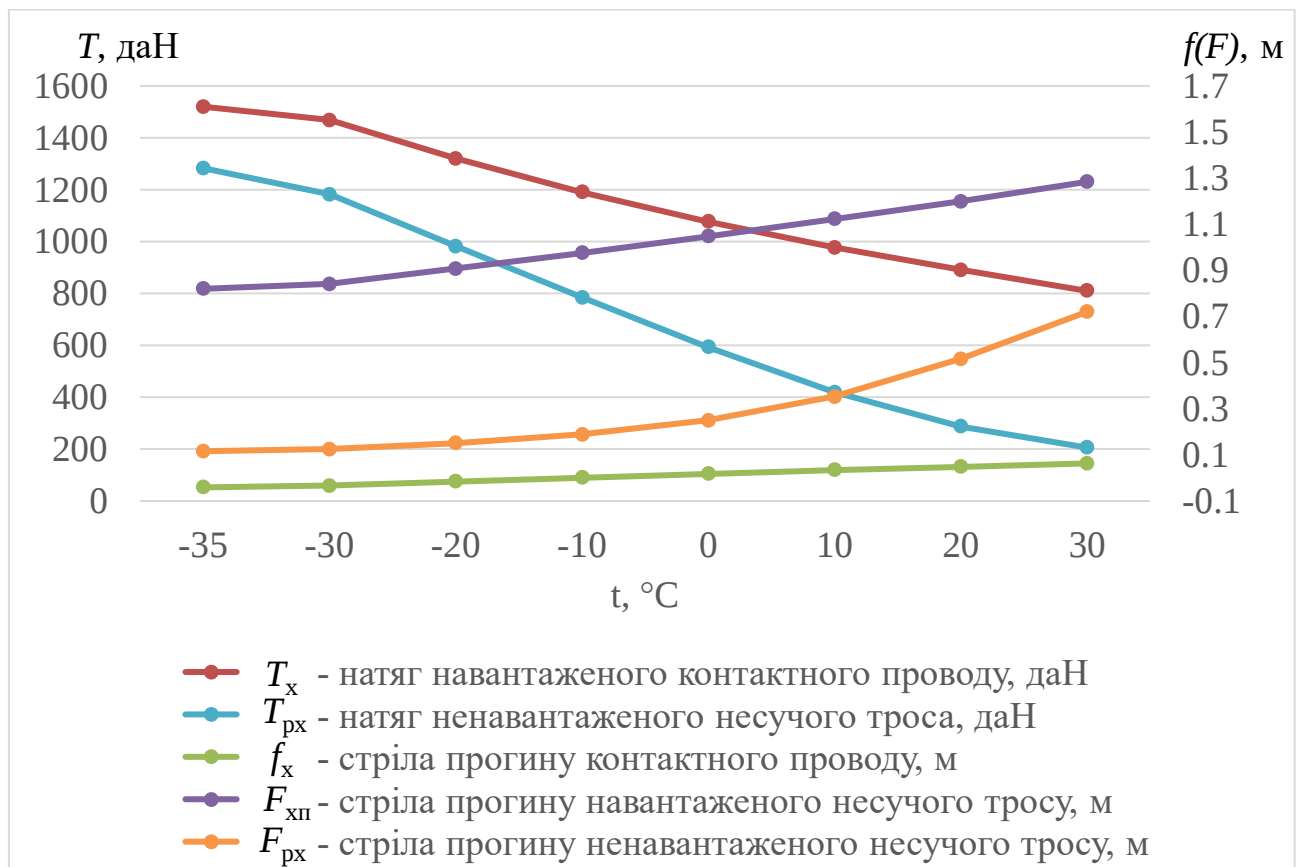

Рисунок 1.1 – Монтажні криві

2 ЕЛЕКТРИЧНІ ПІДСТАНЦІ ТА СТАНЦІЇ

2.1 Розрахунок потужності трансформаторів

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		31

Зобразимо структурну схему розрахункової підстанції на рис.2.1.

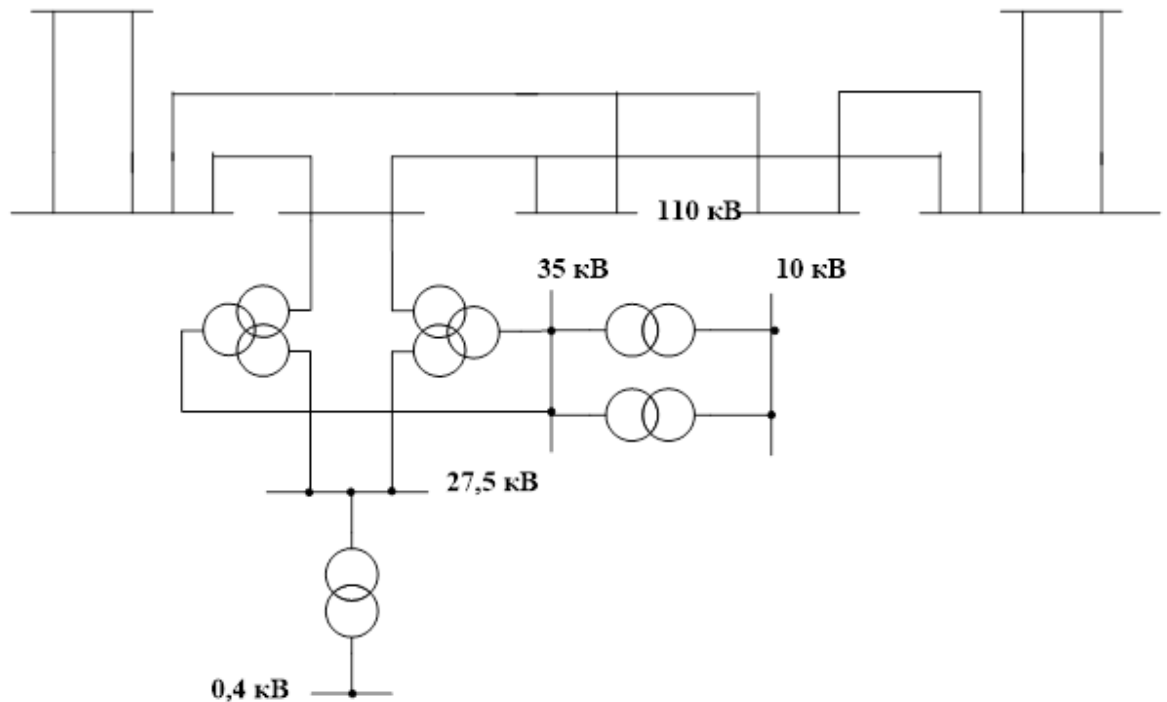

Рисунок 2.1 - Структурна схема розрахункової ТП

Для шин 27,5 кВ:

$$S_{max\ 27,5} = S_m + S_{тсн} + S_{дпр}, \quad (2.1)$$

де S_m - потужність тягового навантаження на шинах 27,5 кВ (кВА);

$S_{тсн}$ - потужність трансформаторів власних потреб, кВА;

$S_{дпр}$ - потужність не тягових споживачів, які живляться від шин 27,5 кВ (кВА);

Потужність тягового навантаження:

$$S_m = U_{ш}(2I'_o + 0,65I''_o)k_{np}k_{ку}, \quad (2.2)$$

де $U_{ш}$ - напруга на шинах РП 27,5 кВ;

I'_o - ефективний струм найбільш завантаженого плеча (фази) трансформатору, А;

I_o'' - ефективний струм найменш завантаженого плеча (фази) трансформатору, А;

k_{np} - коефіцієнт різночасності навантаження фаз трансформатора, приймається 0,9;

$k_{ку}$ - коефіцієнт компенсованого пристрою, який враховує зниження потрібної на тягу потужності при роботі компенсованого пристрою, (приймається 0,93).

Або
$$S_m = (2S' + 0,65S'')k_{np}k_{ку}, \quad (2.3)$$

$$S_m = (2 \cdot 8,5 + 0,65 \cdot 7,9) \cdot 0,9 \cdot 0,93 = 18,53 \text{ МВА} = 18530 \text{ кВА}.$$

Потужність фідера ДПР знаходиться по заданій потужності в кВА на 1 км:

$$S_{дпр} = S_{дпр1} \cdot L = 25 \cdot 12 = 250 \text{ кВА};$$

$$S_{max 27,5} = 18530 + 400 + 250 = 19180 \text{ кВА}.$$

Потужність нетяговагоновантаження на шинах 35 кВ складає 20 % відтяговагоновантаження, а на шинах 10 кВ—10 %, тобто:

$$S_{max 35} = 0,2 \cdot 18530 = 3706 \text{ кВА};$$

$$S_{max 10} = 0,1 \cdot 18530 = 1853 \text{ кВА}.$$

У відповідності до потужності на шинах 10 кВ приймаємо районний трансформатор типу ТМ-2500/35У1.

Тоді отримаємо:

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023—ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		33

$$S_{ш. max35} = (S_{PT} + S_{max35}) k_p; \quad (2.4)$$

$$S_{ш. max35} = (2500 + 3706) \cdot 0,95 = 5895,7 \text{ кВА.}$$

Розрахункова потужність головного понижуючого трансформатора:

$$S_{розрах. max} = (S_{ш. max27,5} + S_{ш. max35}) k_p; \quad (2.5)$$

$$S_{розрах. max} = (19180 + 5895,7) \cdot 0,95 = 23821 \text{ кВА.}$$

Результати вибору трансформаторів зведемо до таблиці 2.1.

Таблиця 2.2 – Вибрані трансформатори та їх паспортні дані

№п/п	Тип трансформатора	Кіль- кість	U_1 , кВ	U_2 , кВ	U_3 , кВ	$U_k, \%$			Схема з'єднання
						BC	BH	CH	
1	ТДТНЖ 25000/110 У1	2	115	38,5	11,0	18	10,5	6,8	$Y_0/Y_H/\Delta_0-11$
2	ТМ -2500/35У1	2	35		10,5		6,5		$Y/\Delta-11$
3	ТМ-400/10У1	2	10		0,4		4,5		Y/Y_0-0

Потужність підстанції:

$$S_{ТП} = 4 \cdot 25000 = 100000 \text{ кВА.}$$

2.2 Розрахунок струмів к.з.

Схема заміщення представлена на рис. 2.2.

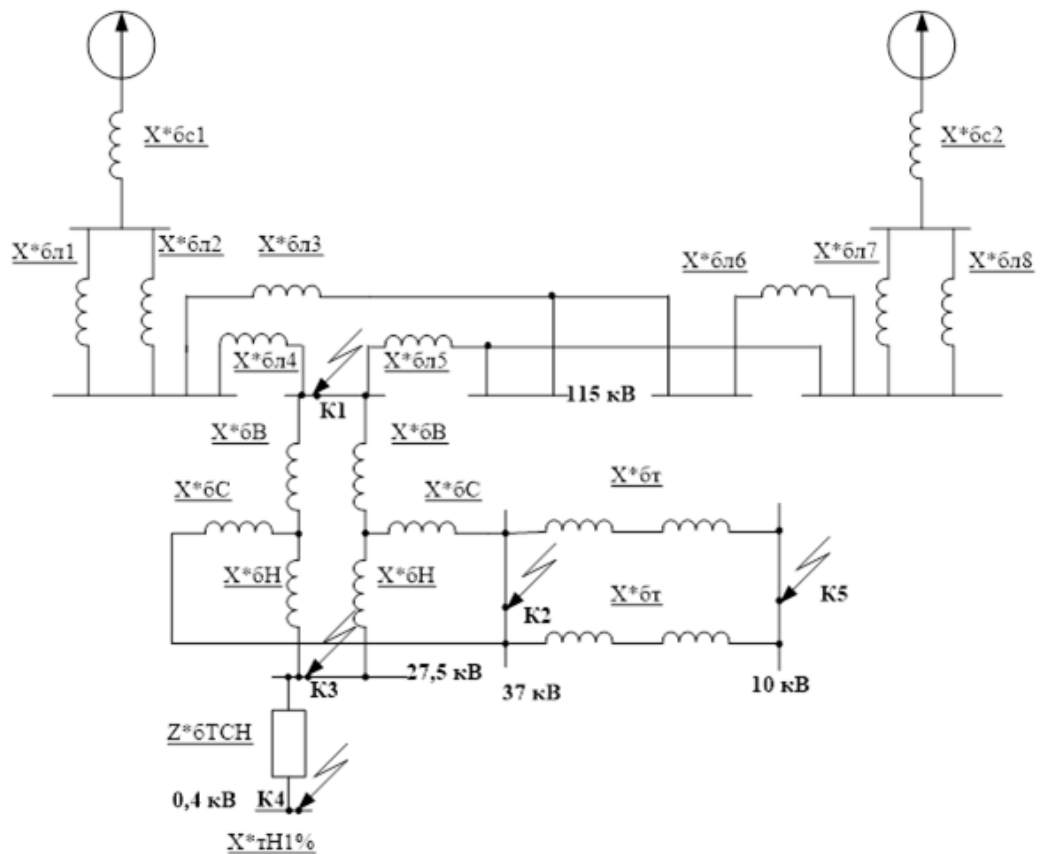

Рисунок 2.2 – Схема заміщення

Приймаємо базисну потужність $S_{\delta} = 100 \text{ МВА}$

Як базисну напругу приймаємо середню лінійну напругу тієї ступені, де проводиться розрахунок струму к.з.

$$U_{ср.л.110} = 115 \text{ кВ}, \quad U_{ср.л.35} = 37 \text{ кВ}, \quad U_{ср.л.25} = 26,2 \text{ кВ}, \quad U_{ср.л.0,4} = 0,4 \text{ кВ}.$$

Базисний струм знаходимо за формулою :

$$I_{\delta} = \frac{S_{\delta}}{\sqrt{3} \cdot U_{ср.}}. \quad (2.6)$$

Струм короткого замикання визначимо по формулі:

$$I_{\kappa} = \frac{I_{\delta}}{x_{* \delta}}. \quad (2.7)$$

Базисний опір системи має таку формулу:

$$x_{*бсист} = \frac{S_{\delta}}{S_K}. \quad (2.8)$$

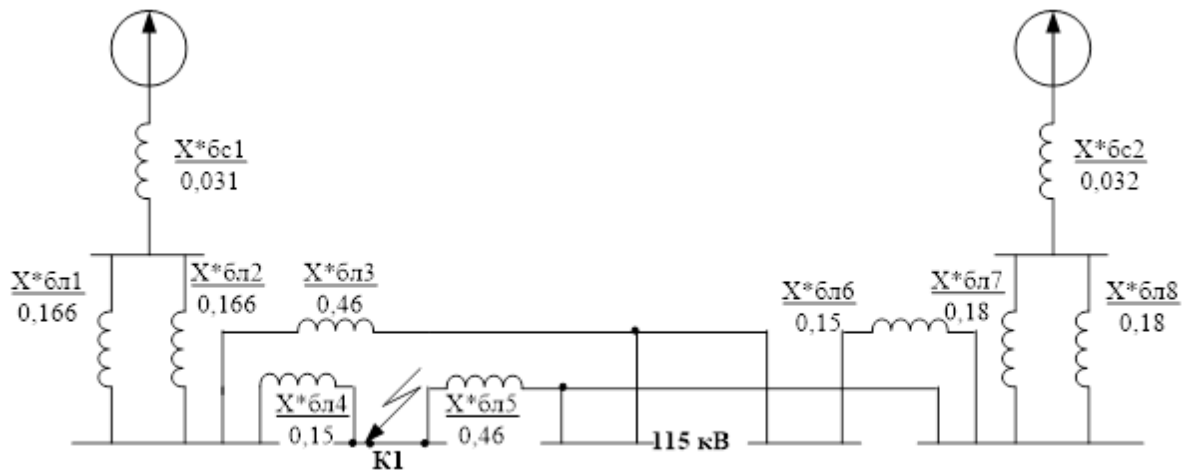

Рисунок 2.3 - Схема заміщення до точки К1

Відповідно до (2.8) базисний опір системи 1:

$$x_{*бсист1} = \frac{100}{2300} = 0,0435.$$

Базисний опір системи 2:

$$x_{*бсист2} = \frac{100}{2500} = 0,04.$$

Базисний струм:

$$I_{\delta 1} = \frac{S_{\delta}}{\sqrt{3} \cdot U_{ср.л.110}} = \frac{100}{\sqrt{3} \cdot 115} = 0,502 \text{ кА}.$$

Опори ліній:

$$X_{*6л1} = X_{*6л2} = X_0 \cdot L_5 \cdot \frac{S_{\delta}}{U_{cp}^2} = 0,4 \cdot 55 \cdot \frac{100}{115^2} = 0,166;$$

$$X_{*6л3} = X_0 \cdot (L_1 + L_2 + L_3) \cdot \frac{S_{\delta}}{U_{cp}^2} = 0,4 \cdot (50 + 50 + 52) \cdot \frac{100}{115^2} = 0,46;$$

$$X_{*6л4} = X_0 \cdot L_1 \cdot \frac{S_{\delta}}{U_{cp}^2} = 0,4 \cdot 50 \cdot \frac{100}{115^2} = 0,15;$$

$$X_{*6л5} = X_0 \cdot (L_2 + L_3 + L_4) \cdot \frac{S_{\delta}}{U_{cp}^2} = 0,4 \cdot (50 + 52 + 49) \cdot \frac{100}{115^2} = 0,46;$$

$$X_{*6л6} = X_0 \cdot L_4 \cdot \frac{S_{\delta}}{U_{cp}^2} = 0,4 \cdot 49 \cdot \frac{100}{115^2} = 0,15;$$

$$X_{*6л7} = X_{*6л8} = X_0 \cdot L_6 \cdot \frac{S_{\delta}}{U_{cp}^2} = 0,4 \cdot 60 \cdot \frac{100}{115^2} = 0,18.$$

Будемо поступово згортати схему до точки к1

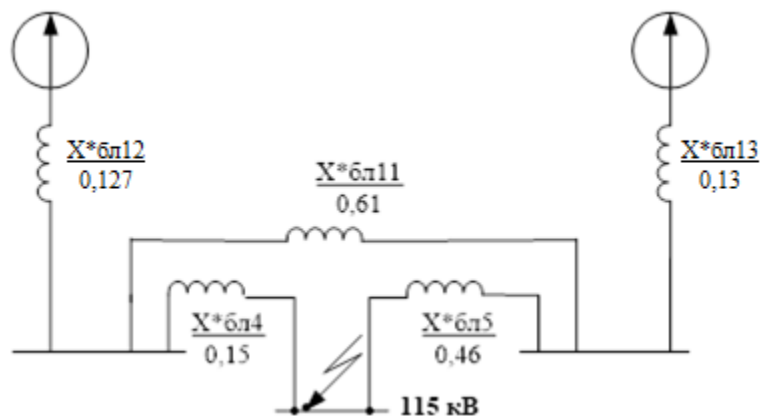

Рисунок 2.4 - Перетворена схема заміщення до точки к1

$$X_{*6л10} = 0,5 \cdot X_{*6л7} = 0,5 \cdot 0,18 = 0,09;$$

$$X_{*6л11} = X_{*6л3} + X_{*6л6} = 0,46 + 0,15 = 0,61;$$

$$X_{*6л12} = X_{*6с1} + X_{*6л9} = 0,044 + 0,083 = 0,127;$$

$$X_{*6л13} = X_{*6с2} + X_{*6л10} = 0,04 + 0,09 = 0,13.$$

Після деяких перетворень

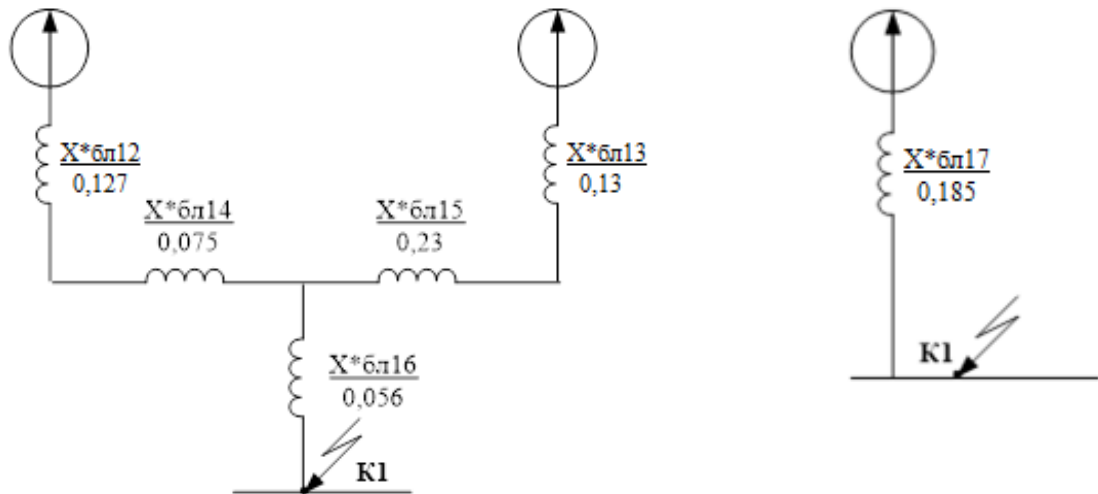

Рисунок 2.5 - Згорнута схема заміщення до точки к1

$$X_{*6л14} = \frac{X_{*6л4} \cdot X_{*6л11}}{X_{*6л4} + X_{*6л5} + X_{*6л11}} = \frac{0,15 \cdot 0,61}{0,15 + 0,61 + 0,46} = 0,075;$$

$$X_{*6л15} = \frac{X_{*6л5} \cdot X_{*6л11}}{X_{*6л4} + X_{*6л5} + X_{*6л11}} = \frac{0,46 \cdot 0,61}{0,15 + 0,61 + 0,46} = 0,23;$$

$$X_{*6л16} = \frac{X_{*6л4} \cdot X_{*6л5}}{X_{*6л4} + X_{*6л5} + X_{*6л11}} = \frac{0,15 \cdot 0,46}{0,15 + 0,61 + 0,46} = 0,056;$$

$$\begin{aligned} X_{*6л17} &= X_{*6л16} + \frac{(X_{*6л12} + X_{*6л14}) \cdot (X_{*6л13} + X_{*6л15})}{X_{*6л12} + X_{*6л14} + X_{*6л13} + X_{*6л15}} = \\ &= 0,056 + \frac{(0,127 + 0,075) \cdot (0,13 + 0,23)}{0,127 + 0,075 + 0,13 + 0,23} = 0,185. \end{aligned}$$

Знайдемо струм короткого замикання в точці К1:

$$I_{K1} = \frac{I_{\delta 1}}{X_{* \delta K1}} = \frac{0,502}{0,185} = 2,71 \text{ кА.}$$

Знайдемо ударний струм в точці К1:

$$i_{y1} = 2,55 \cdot I_{K1} = 2,55 \cdot 2,71 = 6,91 \text{ кА;}$$

$$I_{K_{yctm}} = 1,52 \cdot I_{K1} = 1,52 \cdot 2,71 = 4,12 \text{ кА.}$$

Розрахунок струмів КЗ до точки К2, на шинах 35 кВ.

$$S_{номтр.} = 25 \text{ МВА,}$$

$$u_{KBC} = 10,5 \%, \quad u_{KBH} = 18 \%, \quad u_{КСН} = 6,5 \%.$$

Знайдемо напруги обмоток трансформатора:

$$u_{KB} = 0,5 \cdot (u_{KBC} + u_{KBH} - u_{КСН}) = 0,5 \cdot (10,5 + 18 - 6,5) = 10,75;$$

$$u_{KH} = 0,5 \cdot (u_{KBH} + u_{КСН} - u_{KBC}) = 0,5 \cdot (18 + 6,5 - 10,5) = 6,75;$$

$$u_{KC} = 0,5 \cdot (u_{KBC} + u_{КСН} - u_{KBH}) = 0,5 \cdot (10,5 + 6,5 - 18) = -0,25.$$

Визначимо опір обмоток трансформатора:

$$X_{* \delta B} = \frac{u_{KB}}{100} \cdot \frac{S_{\delta}}{S_{номтр.}} = \frac{10,75}{100} \cdot \frac{100}{25} = 0,43;$$

$$X_{* \delta H} = \frac{u_{KH}}{100} \cdot \frac{S_{\delta}}{S_{номтр.}} = \frac{6,75}{100} \cdot \frac{100}{25} = 0,27;$$

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		39

$$X_{*6C} = \frac{u_{кс}}{100} \cdot \frac{S_{\delta}}{S_{номтр.}} = \frac{0,25}{100} \cdot \frac{100}{25} = 0,01.$$

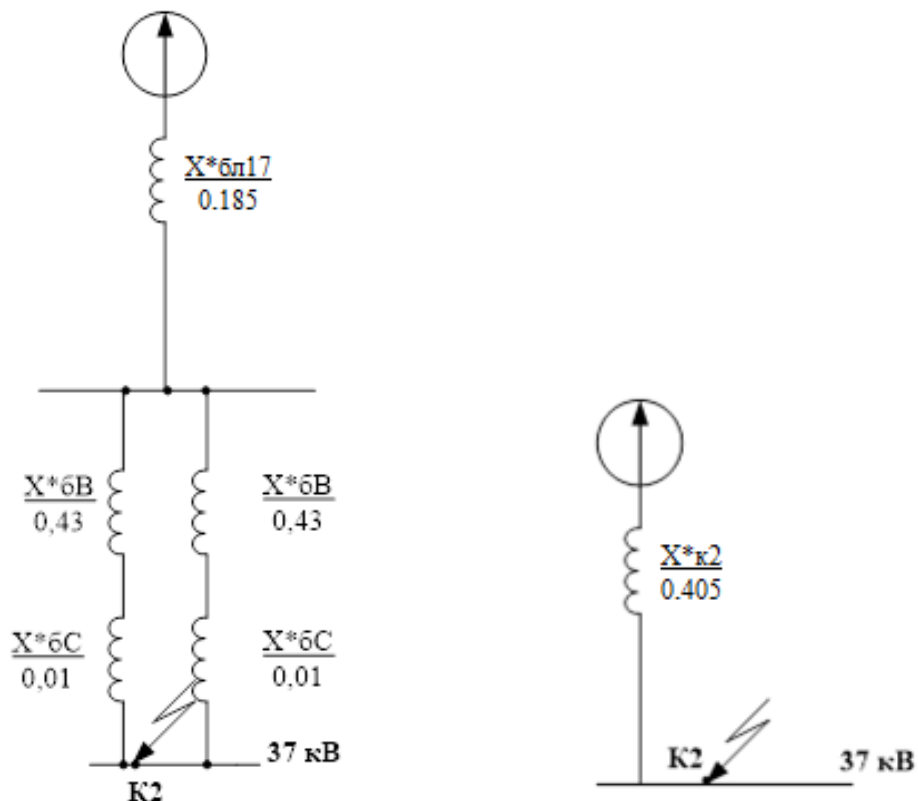

Рисунок 2.6 - Схема заміщення до точки к2

Визначимо базисний струм для точки к2:

$$I_{\delta 2} = \frac{S_{\delta}}{\sqrt{3} \cdot U_{cp}} = \frac{100}{\sqrt{3} \cdot 37} = 1,56 \text{ кА};$$

$$X_{*6K2} = X_{*6K1} + \frac{X_{*6B} + X_{*6C}}{2} = 0,185 + \frac{0,43 + 0,01}{2} = 0,405.$$

Знайдемо струм короткого замикання в точці к2:

$$I_{к2} = \frac{I_{\delta 2}}{X_{*6K2}} = \frac{1,56}{0,405} = 3,85 \text{ кА}.$$

Знайдемо ударний струм в точці К2:

$$i_{y2} = 2,55 \cdot I_{K2} = 2,55 \cdot 3,85 = 9,82 \text{ кА};$$

$$I_{куст} = 1,52 \cdot I_{K1} = 1,52 \cdot 3,85 = 5,85 \text{ кА}.$$

Розрахунок струмів к.з. до точки К3, на шинах 27,5 кВ.

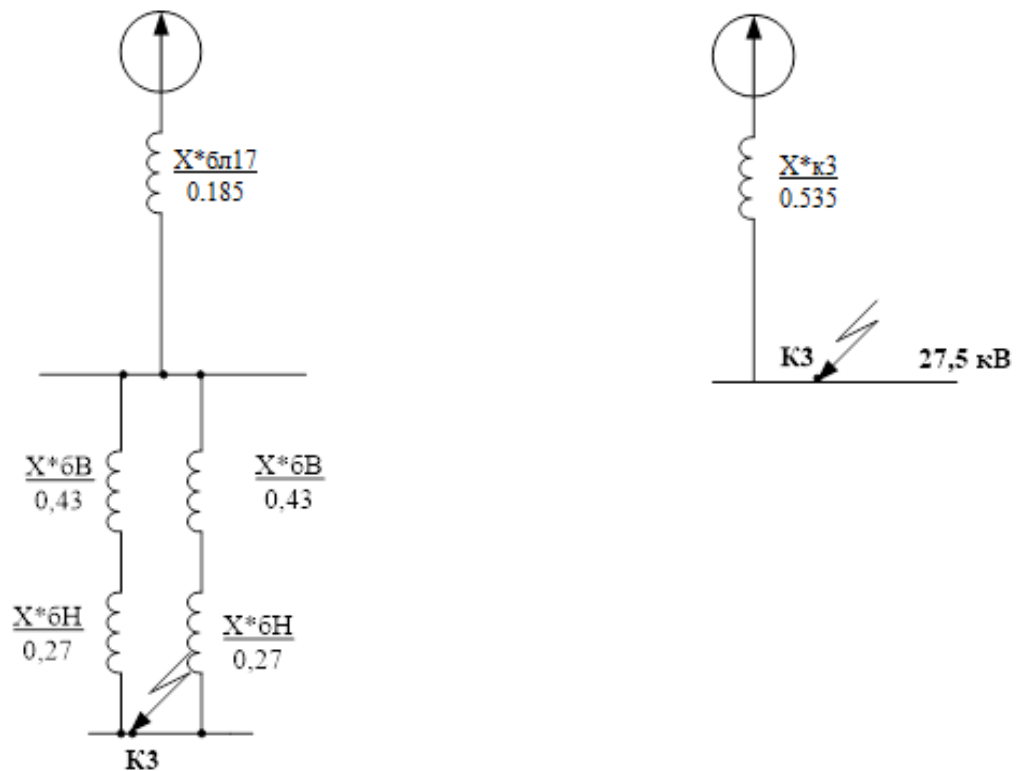

Рисунок 2.7 - Схема заміщення до точки К3

$$X_{*6K3} = X_{*6K1} + \frac{X_{*6B} + X_{*6H}}{2} = 0,185 + \frac{0,43 + 0,27}{2} = 0,535.$$

Визначимо базисний струм для точки К3:

$$I_{б3} = \frac{S_{б}}{\sqrt{3} \cdot U_{cp}} = \frac{100}{\sqrt{3} \cdot 27,5} = 2 \text{ кА}.$$

Знайдемо струм короткого замикання в точці КЗ:

$$I_{кз} = \frac{I_{\phi 3}}{X_{*6K3}} = \frac{2}{0,535} = 3,74 \text{ кА.}$$

Знайдемо ударний струм в точці КЗ:

$$i_{y3} = 2,55 \cdot I_{кз} = 2,55 \cdot 3,74 = 9,54 \text{ кА;}$$

$$I_{куст} = 1,52 \cdot I_{кз} = 1,52 \cdot 3,74 = 5,68 \text{ кА.}$$

Розрахунок струмів КЗ до точки К4, на ТВП сторона 0,4 кВ.

Для трансформатора власних потреб маємо такі параметри:

ТМ – 400 /10: $u_k = 4,5 \text{ %}; \Delta P_{кз} = 5,5 \text{ кВт.}$

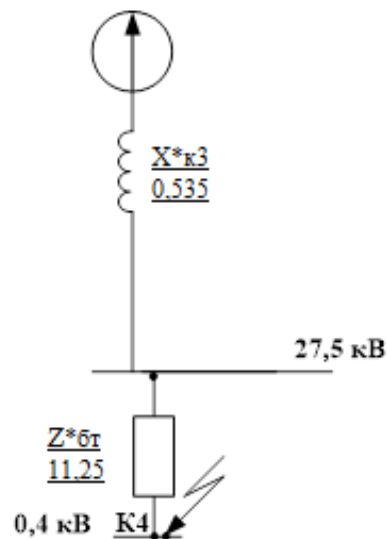

Рисунок 2.8 - Схема заміщення до точки к4

В ТВП активна і індуктивна складові опору співрозмірні.

$$Z_{*6т} = \frac{u_k}{100} \cdot \frac{S_{\phi}}{S_{номт}} = \frac{4,5}{100} \cdot \frac{100}{0,25} = 11,25;$$

$$R_{*6T} = \frac{\Delta P_{K3}}{S_{НОМТ}} \cdot \frac{S_6}{S_{НОМТ}} = \frac{5,5}{250} \cdot \frac{100}{0,25} = 3,44;$$

$$X_{*6T} = \sqrt{Z_{*6m}^2 - R_{*6m}^2} = \sqrt{11,25^2 - 3,44^2} = 10,7;$$

$$Z_{*6m\Sigma} = \sqrt{(X_{*6K3} + X_{*6m})^2 + R_{*6m}^2} = \sqrt{(0,535 + 10,7)^2 + 3,44^2} = 11,75.$$

Визначимо базисний струм для точки К4:

$$I_{64} = \frac{S_6}{\sqrt{3} \cdot U_{cp}} = \frac{100}{\sqrt{3} \cdot 0,4} = 144,34 \text{ кА.}$$

Знайдемо струм короткого замикання в точці К4:

$$I_{K4} = \frac{I_{64}}{Z_{*6m\Sigma}} = \frac{144,34}{11,75} = 12,32 \text{ кА.}$$

Знайдемо ударний струм в точці К4:

$$i_{y4} = 1,84 \cdot I_{K4} = 1,84 \cdot 12,32 = 22,67 \text{ кА.}$$

$$I_{куст} = 1,52 \cdot I_{K4} = 1,52 \cdot 12,32 = 18,73 \text{ кА.}$$

Розрахунок струмів КЗ до точки К5, на шинах 10 кВ.

Схема заміщення представлена на рис.2.9.

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		43

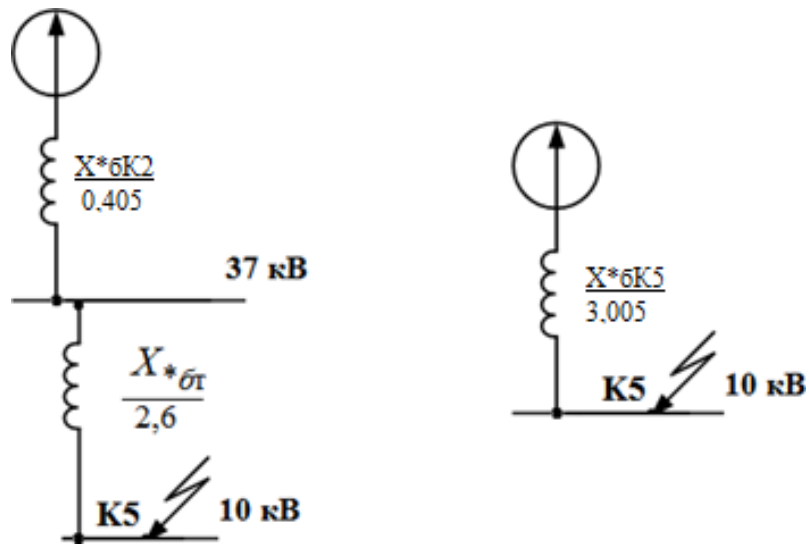

Рисунок 2.9 – Схема заміщення до точки к5

Знайдемо опір трансформатора по формулі:

$$X_{*6T} = \frac{6,5}{100} \cdot \frac{100}{25} = 2,6 \text{ Ом.}$$

Визначимо загальний опір до шин 10 кВ:

$$X_{*6K5} = X_{*6K2} + X_{*6T} = 0,405 + 2,6 = 3,005.$$

Визначимо базисний струм для точки к5:

$$I_{65} = \frac{S_6}{\sqrt{3} \cdot U_{cp}} = \frac{100}{\sqrt{3} \cdot 10,5} = 5,5 \text{ кА.}$$

Знайдемо струм короткого замикання в точці к5:

$$I_{к5} = \frac{I_{65}}{X_{*6K5}} = \frac{5,5}{3,005} = 1,83 \text{ кА.}$$

Знайдемо ударний струм в точці к5:

$$i_{y5} = 2,55 \cdot I_{\kappa 5} = 2,55 \cdot 1,83 = 4,67 \text{ кА};$$

$$I_{\kappa yct} = 1,52 \cdot I_{\kappa 5} = 1,52 \cdot 1,83 = 2,78 \text{ кА}.$$

Обчислимо теплові імпульси:

$$B_{\kappa} = I_{\kappa}^2 (t_{откл} + T_a); \quad (2.9)$$

$$K1: B_{\kappa} = 2,71^2 (2 + 0,05) = 15,055 \text{ кА}^2\text{с};$$

$$K2: B_{\kappa} = 3,85^2 (1,5 + 0,05) = 22,975 \text{ кА}^2\text{с};$$

$$K3: B_{\kappa} = 3,74^2 (0,5 + 0,05) = 7,693 \text{ кА}^2\text{с};$$

$$K4: B_{\kappa} = 12,32^2 (0,5 + 0,05) = 83,48 \text{ кА}^2\text{с};$$

$$K5: B_{\kappa} = 1,83^2 (1,5 + 0,05) = 5,191 \text{ кА}^2\text{с}.$$

Таблиця 2.2 – Результати розрахунків точок к. з.

Точки короткого замикання	Струми короткого замикання при $S_6=100 \text{ МВА}$				
	$I_{\sigma}, \text{кА}$	$I_{\kappa}, \text{кА}$	$I_{\kappa yct}, \text{кА}$	$i_y, \text{кА}$	$B_{\kappa}, \text{кА}^2\text{с}$
K1	0,502	2,71	4,12	6,91	15,055
K2	1,56	3,85	5,85	9,82	22,975
K3	2	3,74	5,68	9,54	7693
K4	144,34	12,32	18,73	22,67	83,48
K5	5,5	1,83	2,78	4,67	5,191

2.3 Розрахунок максимальних робочих струмів приєднань

Вибір зведемо до таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 – Максимальні робочі струми приєднань

№	Найменування збірних шин	Розрахункова формула та числова підстановка	Максимальний робочий струм
1	2	3	4
1	Введення на ТП 110 кВ	$I_{роб.ш.маx} = \frac{k_{пр} \cdot S_{ш.розр.маx}}{\sqrt{3} \cdot U_{ном}} = \frac{1,4 \cdot 50000}{\sqrt{3} \cdot 110}$	367,8 А
2	Сторона ВН ТП	$I_{роб.ш.маx} = \frac{k_{пер} \cdot \sum S_{ш.ном.пт}}{\sqrt{3} \cdot U_{ном}} = \frac{1,4 \cdot 25000}{\sqrt{3} \cdot 110}$	183,9 А
3	Сторона СНТП	$I_{роб.ш.маx} = \frac{k_{пер} \cdot \sum S_{ш.ном.пт}}{\sqrt{3} \cdot U_{ном}} = \frac{1,4 \cdot 25000}{\sqrt{3} \cdot 35}$	578,05А
4	Сторона ННТП	$I_{роб.ш.маx} = \frac{k_{пер} \cdot \sum S_{ш.ном.пт}}{\sqrt{3} \cdot U_{ном}} = \frac{1,4 \cdot 25000}{\sqrt{3} \cdot 27,5}$	735,7 А
5	Збірні шини 27,5 кВ	$I_{роб.ш.маx} = \frac{k_{рн} \cdot \sum S_{ш.ном.пт}}{\sqrt{3} \cdot U_{ном}} = \frac{0,5 \cdot 50000}{\sqrt{3} \cdot 27,5}$	525,5 А
6	Сторона ВНРТ 35/10	$I_{роб.ш.маx} = \frac{k_{пер} \cdot \sum S_{ш.ном.пт}}{\sqrt{3} \cdot U_{ном}} = \frac{1,4 \cdot 2500}{\sqrt{3} \cdot 35}$	57,8 А
7	Сторона ННРТ35/10	$I_{роб.ш.маx} = \frac{k_{пер} \cdot k_{рн} \cdot \sum S_{ш.ном.пт}}{\sqrt{3} \cdot U_{ном}} = \frac{1,4 \cdot 0,7 \cdot 2500}{\sqrt{3} \cdot 10}$	141,6 А
8	Сторона ВНТВП	$I_{роб.ш.маx} = \frac{k_{пер} \cdot \sum S_{ш.ном.пт}}{\sqrt{3} \cdot U_{ном}} = \frac{1,4 \cdot 400}{\sqrt{3} \cdot 10}$	32,33 А
9	Сторона ННТВП	$I_{роб.ш.маx} = \frac{k_{пер} \cdot \sum S_{ш.ном.пт}}{\sqrt{3} \cdot U_{ном}} = \frac{1,4 \cdot 400}{\sqrt{3} \cdot 0,4}$	808,3 А
10	Збірні шини 35кВ	$I_{роб.ш.маx} = \frac{k_{рн} \cdot \sum S_{ш.ном.пт}}{\sqrt{3} \cdot U_{ном}} = \frac{0,5 \cdot 50000}{\sqrt{3} \cdot 35}$	413 А
11	Збірні шини 10кВ	$I_{роб.ш.маx} = \frac{k_{рн} \cdot \sum S_{ш.ном.пт}}{\sqrt{3} \cdot U_{ном}} = \frac{0,7 \cdot 5000}{\sqrt{3} \cdot 10}$	202,3 А

Продовження таблиці 2.3

1	2	3	4
12	Лінії ДПР	$I_{роб.ш.мах} = \frac{k_{пер} \cdot \sum S_{ном.ДПР}}{\sqrt{3} \cdot U_{ном}} = \frac{1,4 \cdot 250}{2\sqrt{3} \cdot 27,5}$	7,3А
13	Фідер К.М. праве плече	$I_{роб.ш.мах} = \frac{k_{пер} \cdot P_{ПР}}{2\sqrt{3} \cdot \cos \varphi \cdot U_{ном}} = \frac{1,4 \cdot 8500}{2\sqrt{3} \cdot 0,85 \cdot 27,5}$	121,17 А
14	Фідер К.М. ліве плече	$I_{роб.ш.мах} = \frac{k_{пер} \cdot P_{Лв}}{2\sqrt{3} \cdot \cos \varphi \cdot U_{ном}} = \frac{1,4 \cdot 7900}{2\sqrt{3} \cdot 0,85 \cdot 27,5}$	117,7 А

2.4 Вибір електричних апаратів вище 1000 В

Вибір вимикачів.

Вимикачі вибираються по номінальній напрузі, струму і перевіряються на властивість відключення:

$$I_{квідкл.мах},$$

де $I_{квідкл.мах}$ - найбільше значення струму відключення, кА, по довідниковим даним;

I_k - струм к.з., кА.

Високовольтні вимикачі, встановлювані в розподільчому пристрої повинні відповідати таким умовам:

$$U_{ном} \geq U_p,$$

$$I_n \geq I_p,$$

$$I_{номоткл} \geq I_k,$$

$$i_o \geq i_{yo},$$

$$I_T^2 \cdot t_T \geq B_\kappa,$$

$$B_\kappa = I_\kappa^2 (t_{откл} + T_a).$$

Приведемо приклад розрахунку для вводу 110 кВ, а подальші розрахунки зведемо до таблиці:

$$I_T = I_{откл} \cdot \sqrt{\frac{t_{откл}}{t_T}} = 40 \sqrt{\frac{2,58}{3}} = 37,094 \text{ кА};$$

$$B_{\kappa доп} = I_T^2 \cdot t_T = 37,094^2 \cdot 2,58 = 3549,99 \text{ кА}^2\text{с}.$$

Розрахунки та вибір вимикачів зведемо до таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 – Вибрані вимикачі

№	Найменування приєднань	Тип вимикача	Співвідношення паспортних і розрахункових даних				
			$\frac{U_{ном}}{U_{роб}}$	$\frac{I_{ном}}{I_{роб.мах}}$	$\frac{I_d}{I_y}$	$\frac{I_{ном.відк}}{I_\kappa}$	$\frac{I_T^2 t_T}{B_\kappa}$
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Вводи в РУ-110 кВ	ВГТ-110 П*- 40/2500 У1	110	2500	102	40	3550
			110	367,8	6,91	2,71	15,055
2	Сторона СН ГПТ	ВР35-35- 20/1250 У2	35	1250	52	20	2560
			35	578,05	9,82	3,85	22,975
3	Сторона НН ГПТ	ВБЗО-27,5- 20/1000 У1	27,5	1000	52	20	1200
			27,5	735,7	9,54	3,74	7,693
4	Споживачі 35 кВ	ВР35-35- 20/1250 У2	35	1250	52	20	1200
			35	18	9,82	3,85	22,975
5	Споживачі 10 кВ	ВР1-10- 20/630 У1	10	630	52	20	1200
			10	37,4	4,67	1,83	5,191

Продовження таблиці 2.4.

1	2	3	4	5	6	7	8
6	Сторона ВН РТ 35/10	ВР35-35- 20/1250 У2	35	1250	52	20	1200
			35	57,8	9,82	3,85	22,975
7	Фідер к.м. 27,5 кВ	ВБЗО-27,5- 20/1000 У1	27,5	1000	52	20	1200
			27,5	121,7	9,54	3,74	7,693
8	Сторона НН РТ 35/10	ВР1-10- 20/630 У1	10	630	52	20	1200
			10	141,6	4,67	1,83	5,191
9	Сторона ВН ТВП	ВР1-10- 20/630 У1	10	630	52	20	1200
			10	32,4	4,67	1,83	5,191

Вибір роз'єднувачів.

При виборі роз'єднувачів перевіряються наступні умови:

$$U_{ном} \geq U_p,$$

$$I_n \geq I_p,$$

$$I_{номоткл} \geq I_k,$$

$$i_d \geq i_{y0},$$

$$I_T^2 \cdot t_T \geq B_k,$$

$$B_k = I_k^2 (t_{откл} + T_a).$$

Аналогічно попередньому випадку необхідно перерахувати тепловий імпульс. Для вводу 110 кВ, подальші розрахунки зведемо до таблиці 2.4.

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		49

$$B_{\text{кдоп}} = I_T^2 \cdot t_T = 31,5^2 \cdot 2,58 = 2201,06 \text{ кА}^2\text{с.}$$

де I_T - струм термічної стійкості за паспортом

Таблиця 2.4 – Вибрані роз'єднувачі

№	Найменування приєднань	Тип роз'єднувача	Співвідношення паспортних розрахункових даних			
			$\frac{U_{\text{ном}}}{U_{\text{роб}}}$	$\frac{I_{\text{ном}}}{I_{\text{роб.мах}}}$	$\frac{I_{\Delta}}{I_y}$	$\frac{I_T^2 t_T}{B_k}$
1	Вводи в РУ-110 кВ	РДЗ.2-110Б-1000У1	110	1000	80	2201
			110	367,8	6,91	15,055
2	Сторона НН ГПТ	РДЗ.2-35/1000У1	35	1000	80	1200
			27.5	735,7	9,54	7,63
3	Споживачі 35 кВ	РДЗ.1-35/1000-У1	35	1000	50	1200
			35	18	9,82	22,975
4	Споживачі 10 кВ	РДЗ-10/1000У1	10	1000	80	1200
			10	37,4	4,67	5,191
5	Сторона НН РТ-35/10	РДЗ.2-35/1000У1	10	1000	50	1200
			27.5	141,6	4,67	5,191
6	Фідер к.м. 27,5 кВ	РДЗ.1-35/1000У1	35	1000	80	1200
			27.5	121,7	9,54	7,693
7	Сторона ВН РТ-35/10	РДЗ.1-35/1000У1	35	1000	50	1200
			35	57,8	9,82	22,975

2.5 Проєктування сонячної електростанції

Проєктування сонячної електростанції виконуємо за допомогою програми PVsyst. Результати представлені на рис.2.10-рис.2.18.

Version 7.3.4

PVsyst - Simulation report

Grid-Connected System

Project: Nove, Dnipropetrovs'ka oblast'

Variant: New simulation variant

Sheds on ground

System power: 1604 kWp

Shevchenko - Ukraine

Derevenets Illia
Signature

Рисунок 2.10 – Проєктування сонячної електростанції в програмі PVsyst

					02.15.EC20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		51

PVsyst V7.3.4

VC0, Simulation date:
24/05/23 22:48
with v7.3.4

Project: Nove, Dnipropetrovs'ka oblast'

Variant: New simulation variant

Project summary**Geographical Site**

Shevchenko

Ukraine

Situation

Latitude 48.38 °N
Longitude 34.83 °E
Altitude 140 m
Time zone UTC+2

Project settings

Albedo 0.20

Meteo data

Shevchenko

Meteonorm 8.1 (1996-2015), Sat=100% - Synthetic

System summary**Grid-Connected System****PV Field Orientation**

Fixed plane

Tilt/Azimuth 30 / 0 °

Sheds on ground**Near Shadings**

Linear shadings

User's needs

Unlimited load (grid)

System information**PV Array**

Nb. of modules

2430 units

Pnom total

1604 kWp

Inverters

Nb. of units

30 units

Pnom total

1500 kWac

Pnom ratio

1.069

Results summary

Produced Energy 2111.63 MWh/year Specific production 1317 kWh/kWp/year Perf. Ratio PR 88.23 %

Table of contents

Project and results summary	2
General parameters, PV Array Characteristics, System losses	3
Near shading definition - Iso-shadings diagram	5
Main results	6
Loss diagram	7
Predef. graphs	8
P50 - P90 evaluation	14
Single-line diagram	15

24/05/23

PVsyst Evaluation mode

Page 2/15

2

Рисунок 2.11 – Проектування сонячної електростанції в програмі PVsyst

Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата

02.15.EC20120.КРБ.2023–ПЗ

Лист

52

PVsyst V7.3.4

VC0, Simulation date:
24/05/23 22:48
with v7.3.4

Project: Nove, Dnipropetrovs'ka oblast'

Variant: New simulation variant

General parameters

Grid-Connected System		Sheds on ground	
PV Field Orientation		Sheds configuration	
Orientation		Nb. of sheds	136 units
Fixed plane		Sizes	
Tilt/Azimuth	30 / 0 °	Sheds spacing	12.0 m
		Collector width	4.79 m
		Ground Cov. Ratio (GCR)	39.9 %
		Shading limit angle	
		Limit profile angle	17.0 °
Horizon		Near Shadings	
Free Horizon		Linear shadings	
Bifacial system		User's needs	
Model	2D Calculation unlimited sheds	Unlimited load (grid)	
Bifacial model geometry		Bifacial model definitions	
Sheds spacing	12.00 m	Ground albedo	0.30
Sheds width	4.79 m	Bifaciality factor	72 %
Limit profile angle	17.0 °	Rear shading factor	5.0 %
GCR	39.9 %	Rear mismatch loss	10.0 %
Height above ground	1.00 m	Shed transparent fraction	0.0 %

PV Array Characteristics

PV module		Inverter	
Manufacturer	Generic	Manufacturer	Generic
Model	TSM-DEG21C-20-660Wp Vertex	Model	SUN2000-50KTL-M3-400V
(Original PVsyst database)		(Original PVsyst database)	
Unit Nom. Power	660 Wp	Unit Nom. Power	50.0 kWac
Number of PV modules	2430 units	Number of inverters	30 units
Nominal (STC)	1604 kWp	Total power	1500 kWac
Modules	135 Strings x 18 In series	Operating voltage	200-1000 V
At operating cond. (50°C)		Max. power (=>35°C)	55.0 kWac
Pmpp	1470 kWp	Pnom ratio (DC:AC)	1.07
U mpp	622 V	Power sharing within this inverter	
I mpp	2361 A		
Total PV power		Total inverter power	
Nominal (STC)	1604 kWp	Total power	1500 kWac
Total	2430 modules	Max. power	1650 kWac
Module area	7548 m²	Number of inverters	30 units
		Pnom ratio	1.07

Array losses

Array Soiling Losses		Thermal Loss factor		DC wiring losses	
Loss Fraction	3.0 %	Module temperature according to irradiance		Global array res.	4.3 mΩ
		Uc (const)	29.0 W/m²K	Loss Fraction	1.5 % at STC
		Uv (wind)	0.0 W/m²K/m/s		
LID - Light Induced Degradation		Module Quality Loss		Module mismatch losses	
Loss Fraction	2.0 %	Loss Fraction	-0.4 %	Loss Fraction	2.0 % at MPP
Strings Mismatch loss					
Loss Fraction	0.2 %				

24/05/23

PVsyst Evaluation mode

Page 3/15

Рисунок 2.12 – Проектування сонячної електростанції в програмі PVsyst

Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата

02.15.EC20120.КРБ.2023–ПЗ

Лист

53

PVsyst V7.3.4

VC0, Simulation date:
24/05/23 22:48
with v7.3.4

Project: Nove, Dnipropetrovs'ka oblast'

Variant: New simulation variant

Array losses**IAM loss factor**

Incidence effect (IAM): Fresnel, AR coating, n(glass)=1.526, n(AR)=1.290

0°	30°	50°	60°	70°	75°	80°	85°	90°
1.000	0.999	0.987	0.962	0.892	0.816	0.681	0.440	0.000

System losses**Auxiliaries loss**

Proportionnal to Power 1.0 W/kW
0.0 kW from Power thresh.

AC wiring losses**Inv. output line up to MV transfo**

Inverter voltage 400 Vac tri
Loss Fraction 0.86 % at STC
Inverter: SUN2000-50KTL-M3-400V
Wire section (30 Inv.) Alu 30 x 3 x 120 mm²
Average wires length 100 m

MV line up to Injection

MV Voltage 35 kV
Wires Alu 3 x 70 mm²
Length 300 m
Loss Fraction 0.02 % at STC

AC losses in transformers**MV transfo**

Medium voltage 35 kV

Transformer parameters

Nominal power at STC 1.57 MVA
Iron Loss (24/24 Connexion) 1.50 kVA
Iron loss fraction 0.10 % at STC
Copper loss 16.47 kVA
Copper loss fraction 1.05 % at STC
Coils equivalent resistance 3 x 1.07 mΩ

24/05/23

PVsyst Evaluation mode

Page 4/15

4

Рисунок 2.13 – Проектування сонячної електростанції в програмі PVsyst

Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата

02.15.EC20120.КРБ.2023–ПЗ

Лист

54

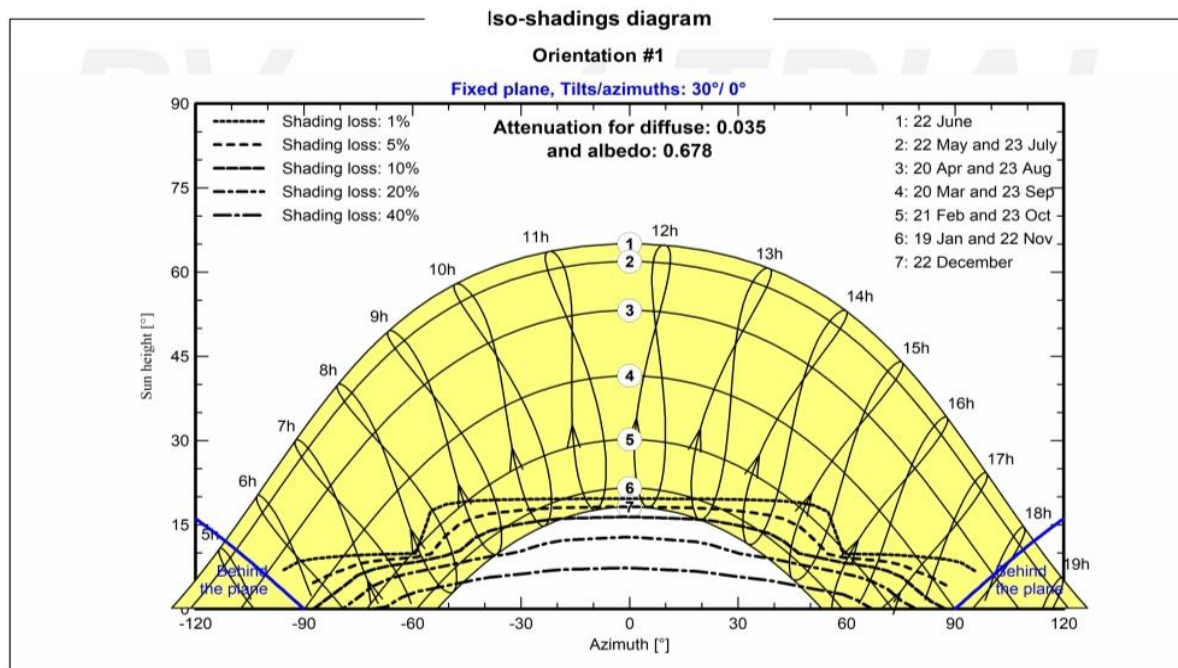
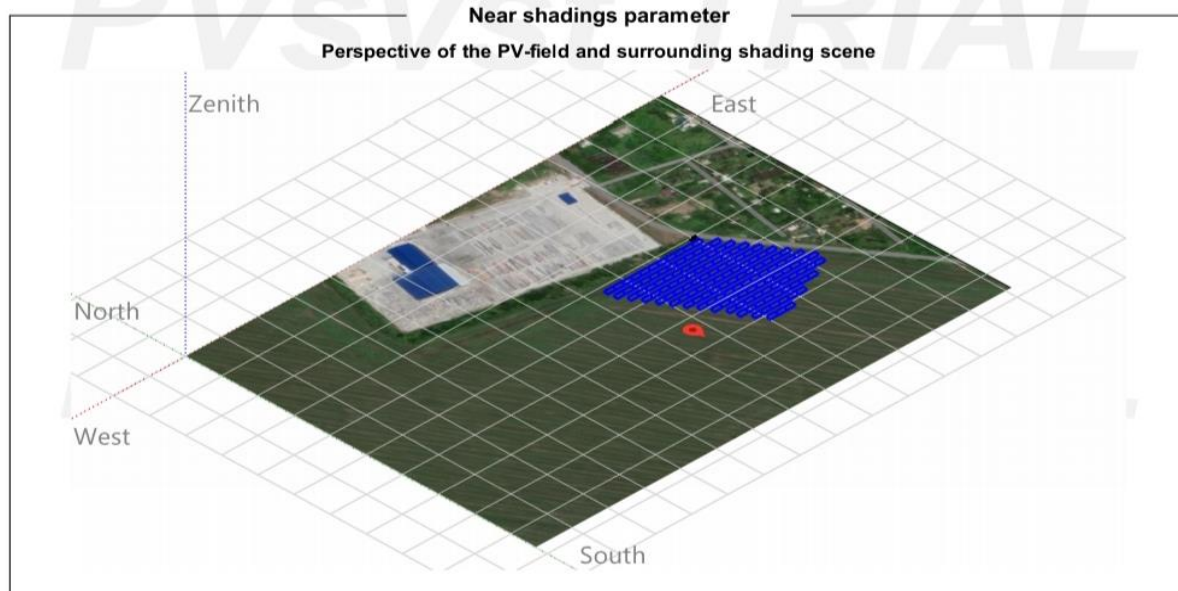

Project: Nove, Dnipropetrovs'ka oblast'

Variant: New simulation variant

PVsyst V7.3.4

VC0, Simulation date:
24/05/23 22:48
with v7.3.4

24/05/23

PVsyst Evaluation mode

Page 5/15

Рисунок 2.14 – Проектування сонячної електростанції в програмі PVsyst

Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата

02.15.EC20120.КРБ.2023–ПЗ

Лист

55

Project: Nove, Dnipropetrovs'ka oblast'

Variant: New simulation variant

PVsyst V7.3.4

VC0, Simulation date:

24/05/23 22:48

with v7.3.4

Main results

System Production

Produced Energy

2111.63 MWh/year

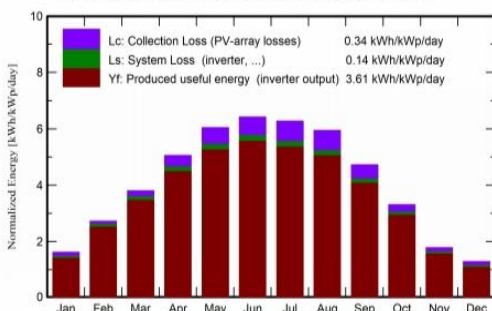
Specific production

1317 kWh/kWp/year

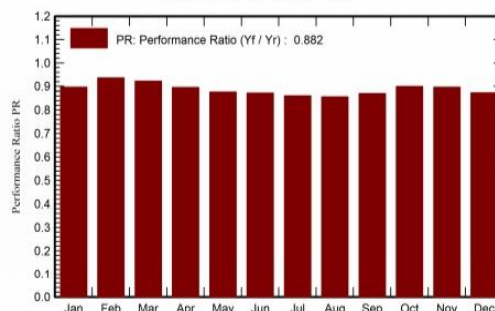
Perf. Ratio PR

88.23 %

Normalized productions (per installed kWp)

Performance Ratio PR

Balances and main results

	GlobHor	DiffHor	T_Amb	GlobInc	GlobEff	EArray	E_Grid	PR
	kWh/m ²	kWh/m ²	°C	kWh/m ²	kWh/m ²	MWh	MWh	ratio
January	29.7	18.42	-3.65	50.2	45.6	75.7	72.2	0.897
February	50.9	28.18	-2.64	76.4	71.5	119.3	114.6	0.936
March	93.0	48.41	2.70	117.7	110.3	180.9	174.0	0.922
April	133.2	66.24	10.34	151.7	142.2	226.1	217.9	0.895
May	179.8	79.84	17.03	187.2	175.3	273.2	263.4	0.877
June	193.6	82.23	20.26	192.7	180.4	279.5	269.7	0.873
July	191.8	79.77	22.89	194.6	182.3	278.2	268.4	0.860
August	165.8	71.44	22.58	184.2	173.1	262.2	253.0	0.856
September	113.6	50.26	16.04	141.7	132.9	205.3	197.9	0.871
October	72.1	37.64	9.16	102.5	96.3	153.6	147.8	0.899
November	34.4	21.75	3.34	53.4	49.3	80.4	76.8	0.897
December	24.5	16.81	-1.16	39.9	36.0	58.9	56.0	0.874
Year	1282.6	600.99	9.81	1492.2	1395.0	2193.2	2111.6	0.882

Legends

GlobHor Global horizontal irradiation

DiffHor Horizontal diffuse irradiation

T_Amb Ambient Temperature

GlobInc Global incident in coll. plane

GlobEff Effective Global, corr. for IAM and shadings

EArray Effective energy at the output of the array

E_Grid Energy injected into grid

PR Performance Ratio

24/05/23

PVsyst Evaluation mode

Page 6/15

6

Рисунок 2.15 – Проектування сонячної електростанції в програмі PVsyst

Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата

02.15.EC20120.КРБ.2023–ПЗ

Лист

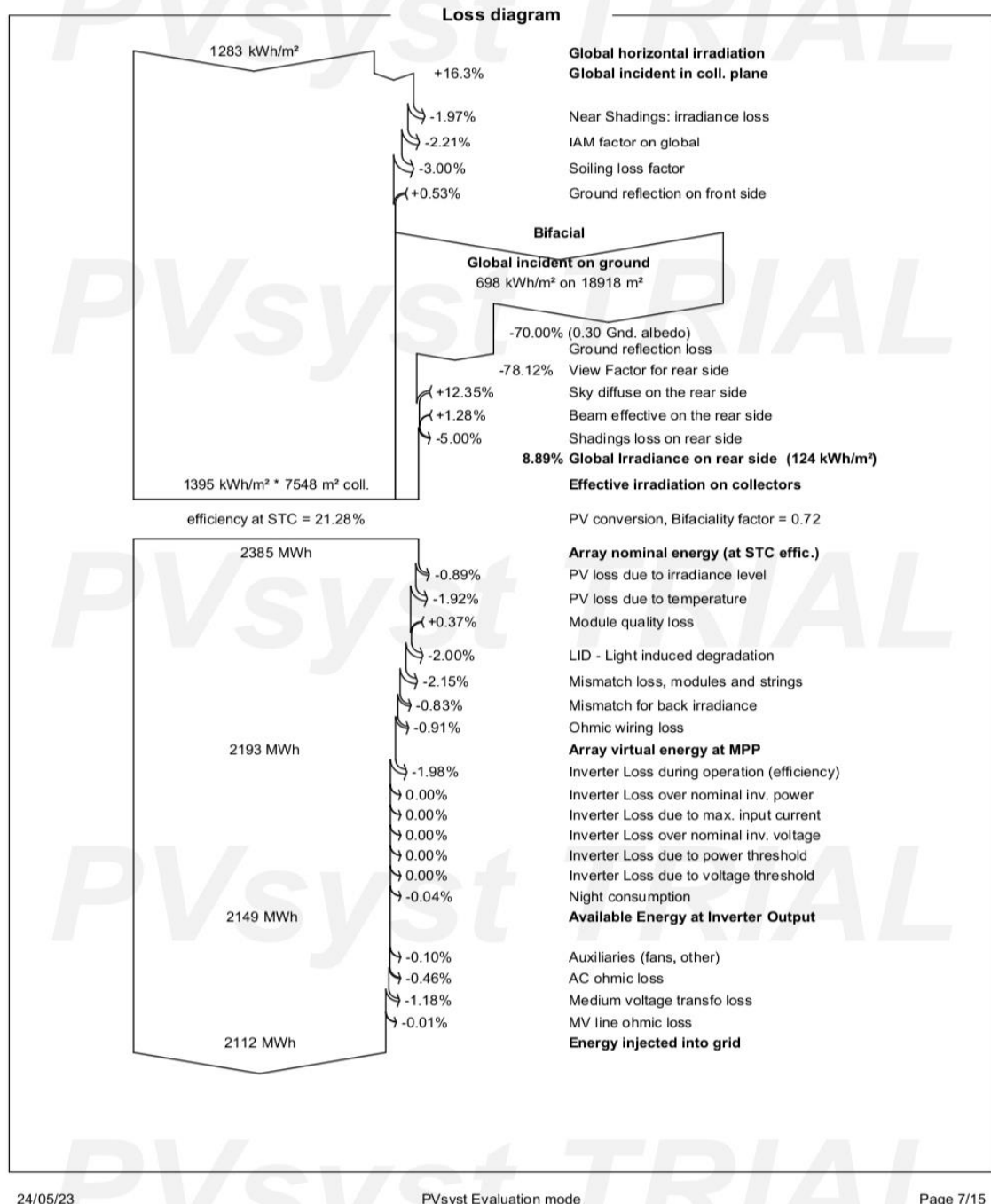
56

PVsyst V7.3.4
VC0, Simulation date:
24/05/23 22:48
with v7.3.4

Project: Nove, Dnipropetrovs'ka oblast'

Variant: New simulation variant

24/05/23

PVsyst Evaluation mode

Page 7/15

Рисунок 2.16 – Проєктування сонячної електростанції в програмі PVsyst

Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата

02.15.EC20120.КРБ.2023–ПЗ

Лист

57

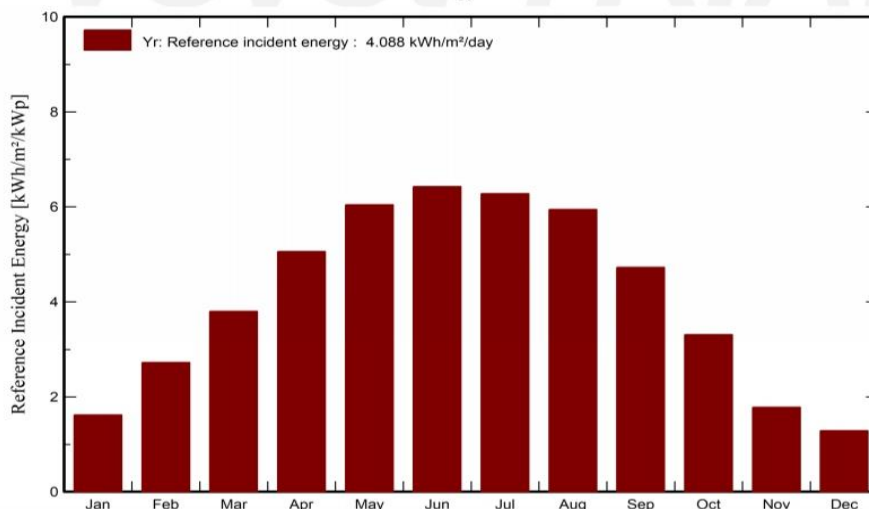
PVsyst V7.3.4
VC0, Simulation date:
24/05/23 22:48
with v7.3.4

Project: Nove, Dnipropetrovs'ka oblast'

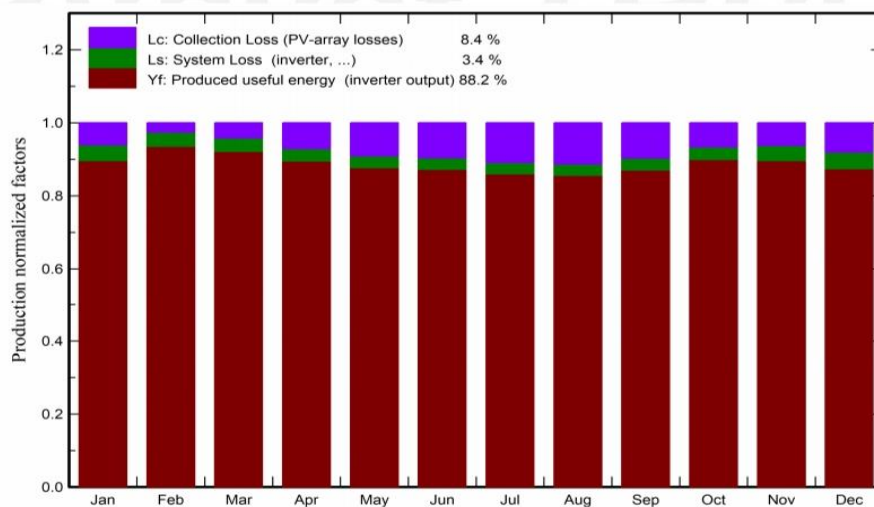
Variant: New simulation variant

Predef. graphs

Reference Incident Energy in Collector Plane

Normalized Production and Loss Factors

24/05/23

PVsyst Evaluation mode

Page 8/15

Рисунок 2.17 – Проектування сонячної електростанції в програмі PVsyst

Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата

02.15.EC20120.КРБ.2023–ПЗ

Лист

58

PVsyst V7.3.4

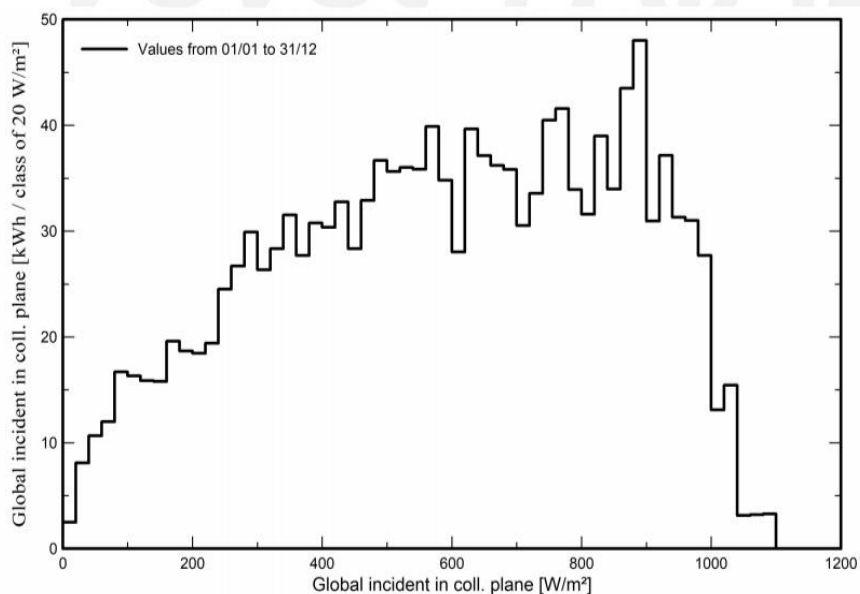
VC0, Simulation date:
24/05/23 22:48
with v7.3.4

Project: Nove, Dnipropetrovs'ka oblast'

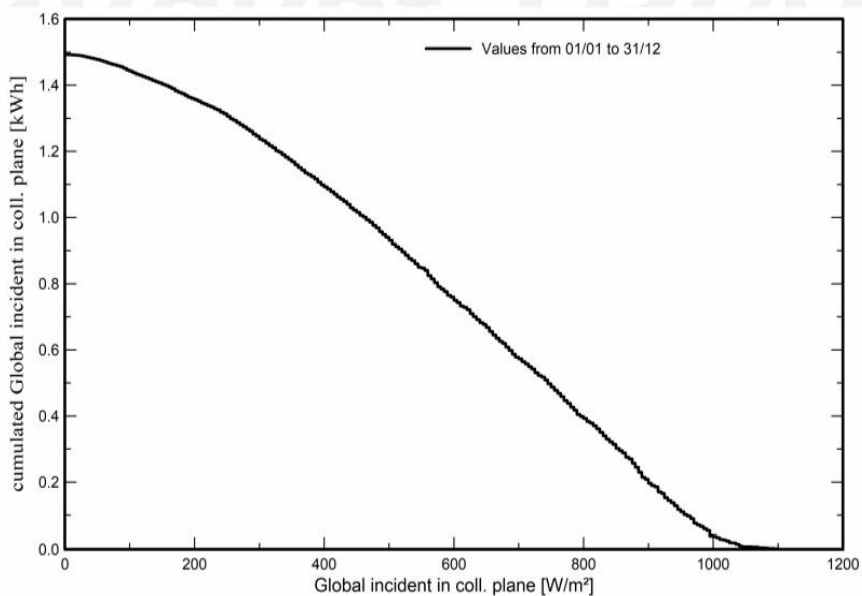
Variant: New simulation variant

Predef. graphs

Incident Irradiation Distribution

Incident Irradiation cumulative distribution

24/05/23

PVsyst Evaluation mode

Page 9/15

Рисунок 2.18 – Проектування сонячної електростанції в програмі PVsyst

Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата

02.15.EC20120.КРБ.2023–ПЗ

Лист

59

PVsyst V7.3.4

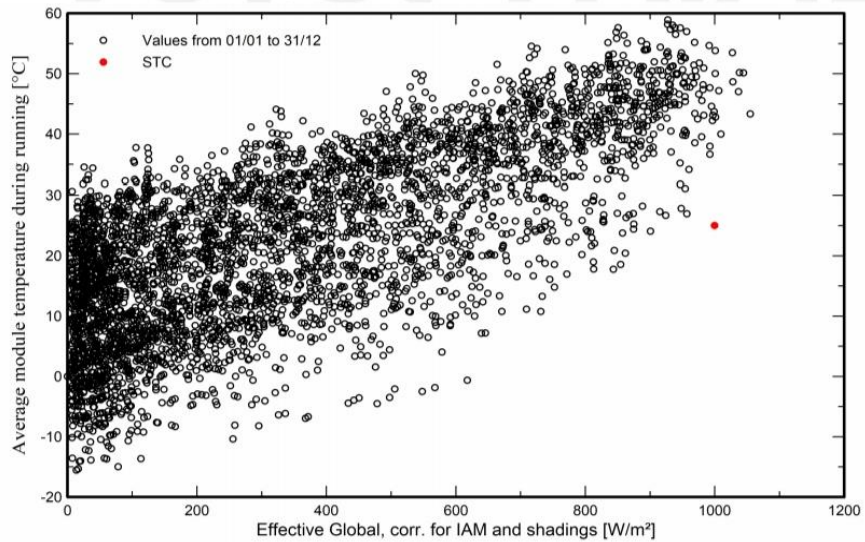
VC0, Simulation date:
24/05/23 22:48
with v7.3.4

Project: Nove, Dnipropetrovs'ka oblast'

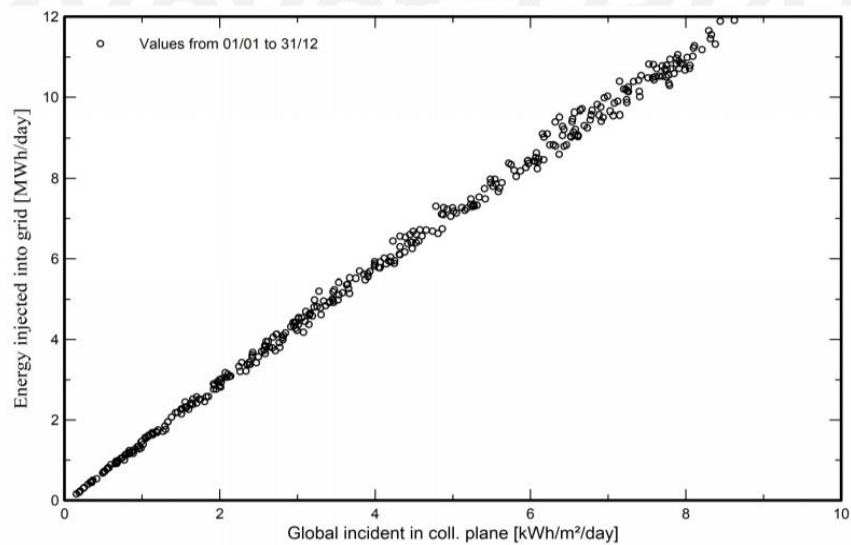
Variant: New simulation variant

Predef. graphs

Array Temperature vs. Effective Irradiance

Daily Input/Output diagram

24/05/23

PVsyst Evaluation mode

Page 10/15

10

Рисунок 2.19 – Проектування сонячної електростанції в програмі PVsyst

Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата

02.15.EC20120.КРБ.2023–ПЗ

Лист

60

PVsyst V7.3.4

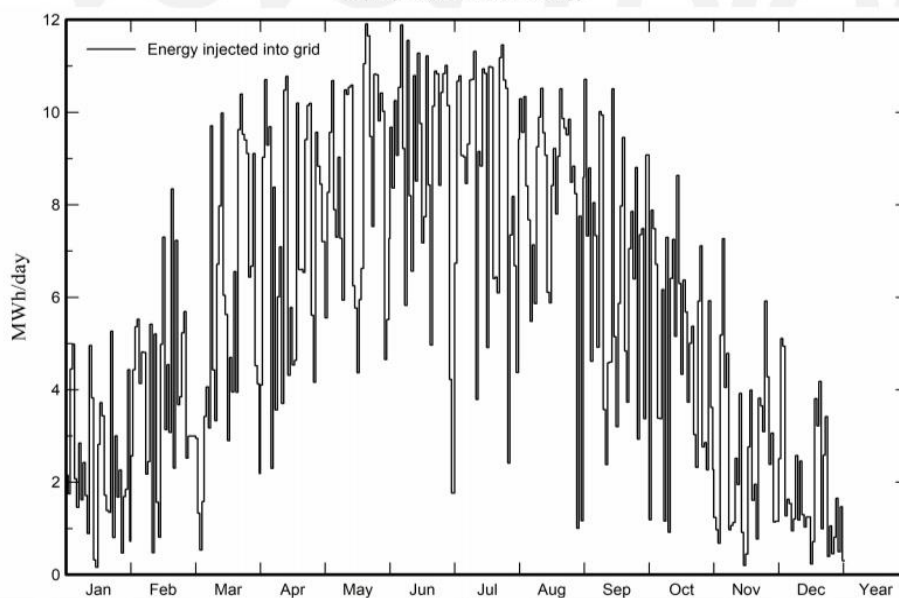
VC0, Simulation date:
24/05/23 22:48
with v7.3.4

Project: Nove, Dnipropetrovs'ka oblast'

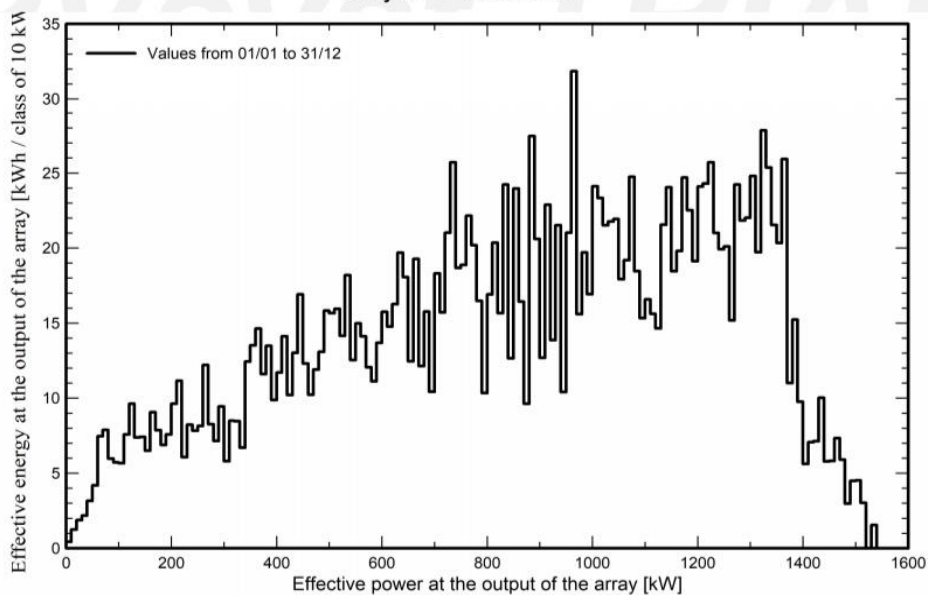
Variant: New simulation variant

Predef. graphs

Daily System Output Energy

Array Power Distribution

24/05/23

PVsyst Evaluation mode

Page 11/15

Рисунок 2.20 – Проектування сонячної електростанції в програмі PVsyst

Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата

02.15.EC20120.КРБ.2023–ПЗ

Лист

61

PVsyst V7.3.4

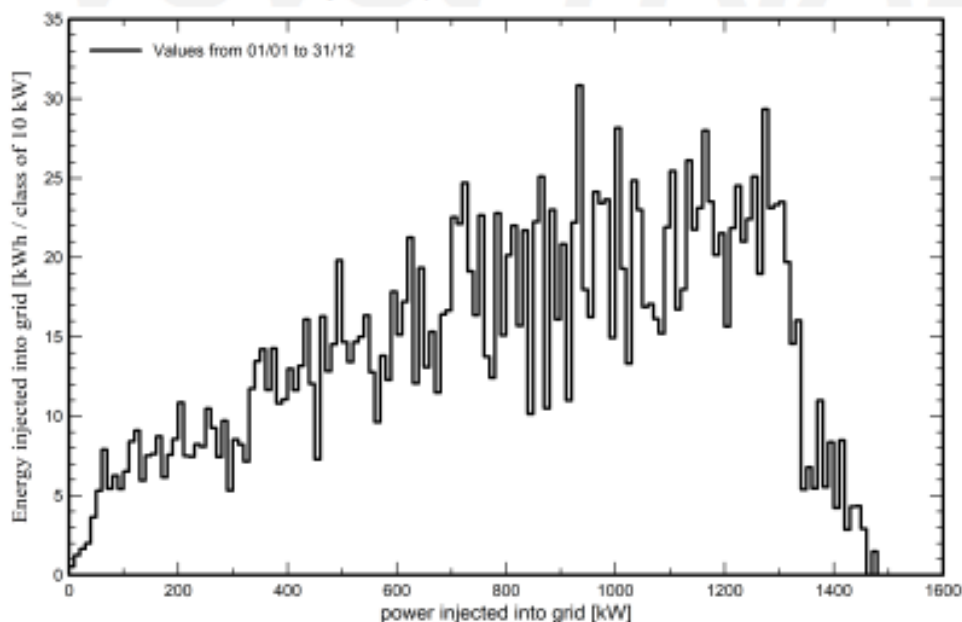
VC0, Simulation date:
24/05/23 22:48
with v7.3.4

Project: Nove, Dnipropetrovs'ka oblast'

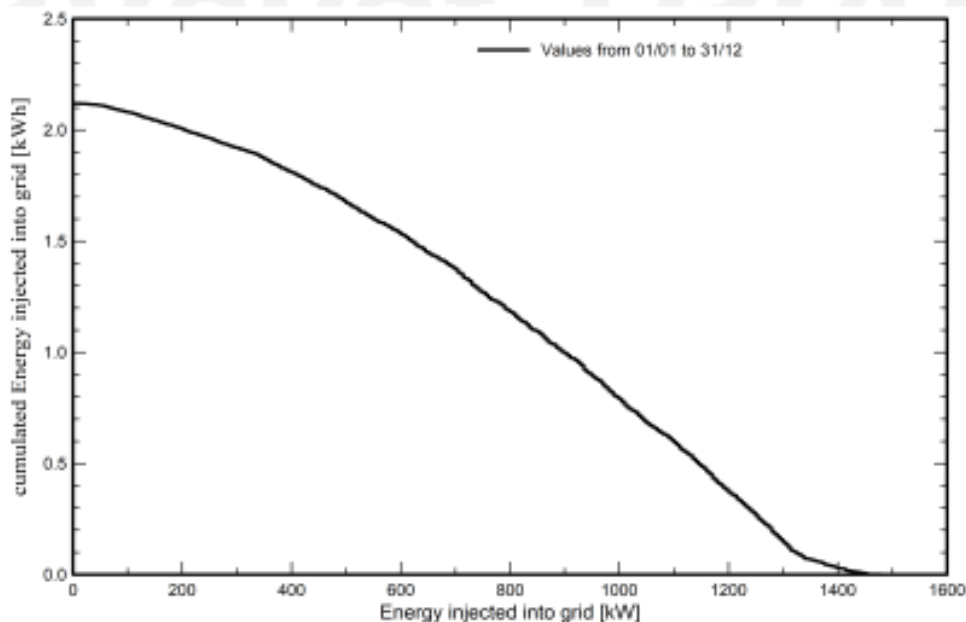
Variant: New simulation variant

Predef. graphs

System Output Power Distribution

System Output Power cumulative distribution

24/05/23

PVsyst Evaluation mode

Page 12/15

Рисунок 2.21 – Проектування сонячної електростанції в програмі PVsyst

Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата

02.15.EC20120.КРБ.2023–ПЗ

Лист

62

PVsyst V7.3.4

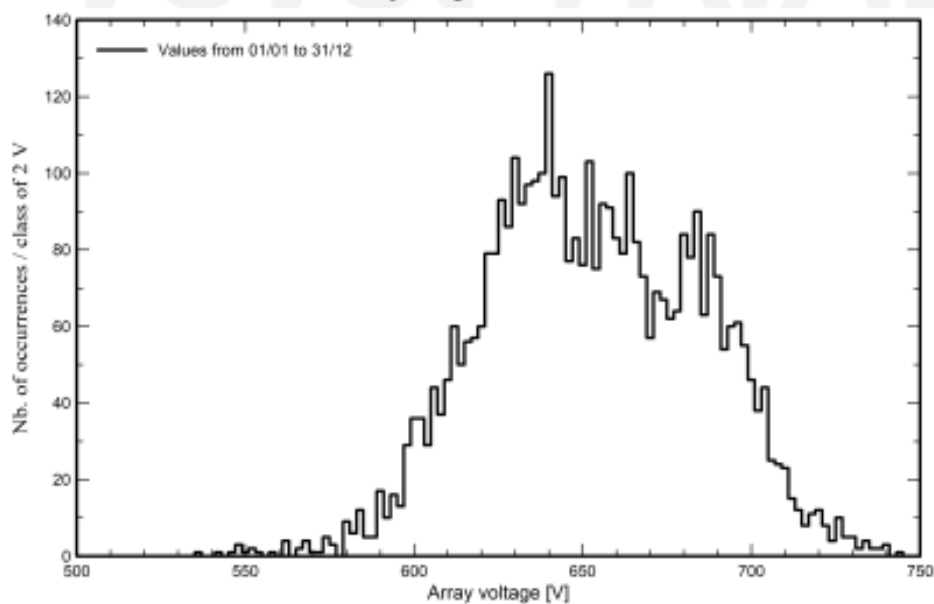
VC0, Simulation date:
24/05/23 22:48
with v7.3.4

Project: Nove, Dnipropetrovs'ka oblast'

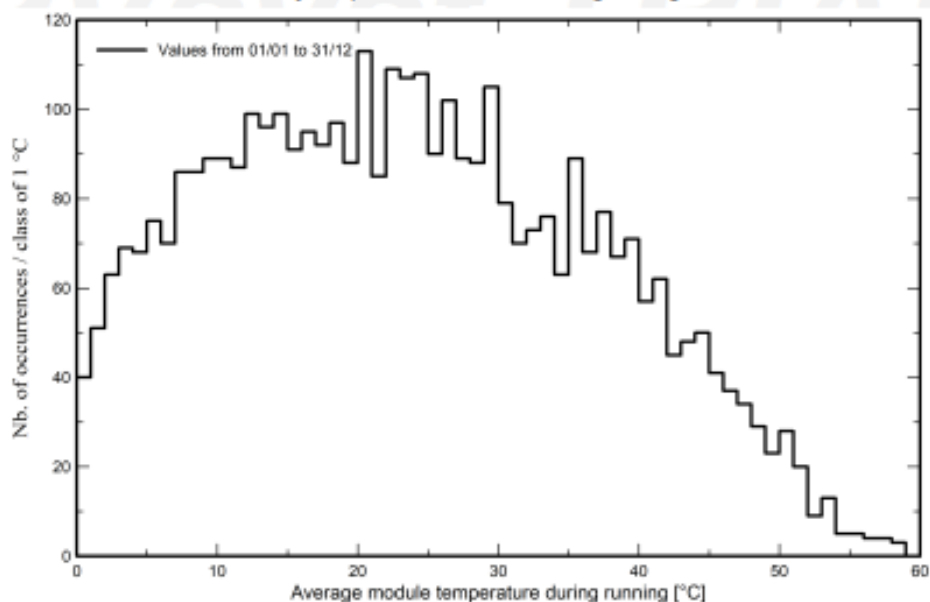
Variant: New simulation variant

Predef. graphs

Array Voltage Distribution

Array Temperature Distribution during running

24/05/23

PVsyst Evaluation mode

Page 13/15

Рисунок 2.22 – Проектування сонячної електростанції в програмі PVsyst

Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата

02.15.EC20120.КРБ.2023–ПЗ

Лист

63

PVsyst V7.3.4

VC0, Simulation date:
24/05/23 22:48
with v7.3.4

Project: Nove, Dnipropetrovs'ka oblast'

Variant: New simulation variant

P50 - P90 evaluation

Meteo data

Source Meteonorm 8.1 (1996-2015), Sat=100%
Kind Monthly averages
Synthetic - Multi-year average
Year-to-year variability(Variance) 8.9 %
Specified Deviation
Climate change 0.0 %

Global variability (meteo + system)

Variability (Quadratic sum) 9.1 %

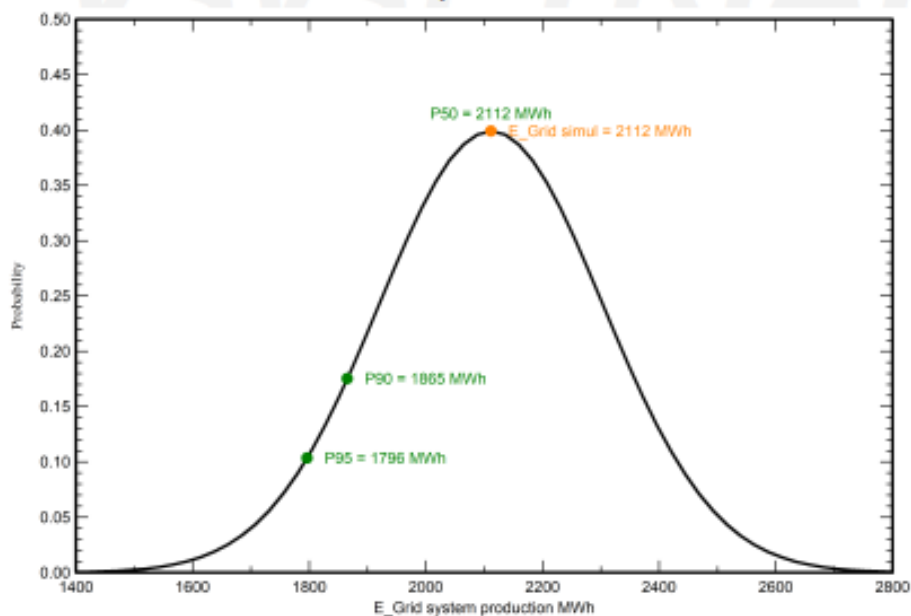
Simulation and parameters uncertainties

PV module modelling/parameters 1.0 %
Inverter efficiency uncertainty 0.5 %
Soiling and mismatch uncertainties 1.0 %
Degradation uncertainty 1.0 %

Annual production probability

Variability 192 MWh
P50 2112 MWh
P90 1865 MWh
P95 1796 MWh

Probability distribution

24/05/23

PVsyst Evaluation mode

Page 14/15

Рисунок 2.23 – Проектування сонячної електростанції в програмі PVsyst

Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата

02.15.EC20120.КРБ.2023–ПЗ

Лист

64

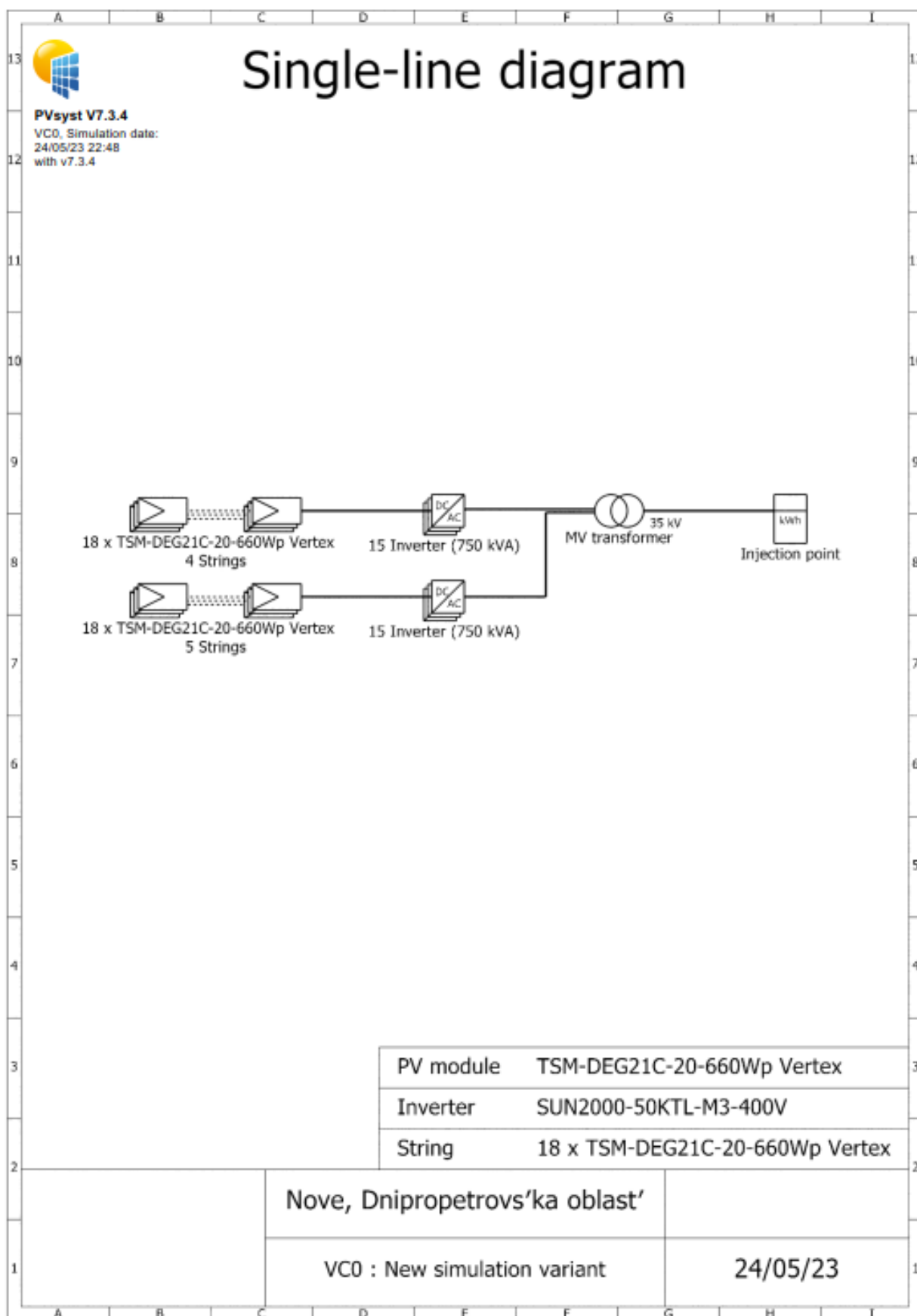

Рисунок 2.24 – Проектування сонячної електростанції в програмі PVsyst

3 ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ ТА РЕЛЕЙНИЙ ЗАХИСТ

3.1 Розрахунок кабельної лінії електропересилання

Кабель з ізоляцією із зшитого поліетилену для мереж 10 кВ перевіряється за наступними показниками:

1. За допустимим тривалим струмом навантаження.
2. За допустимим струмом короткого замикання по жилі кабелю.
3. За допустимим струмом короткого замикання по екрану кабелю.
4. За падінням напруги в кінці КЛ.
5. Розрахунок вибору способу заземлення екрану кабелю

Інші вихідні данні представлені в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 - Вихідні дані

№ вар.	Напруга мережі, кВ	Максимальний струм 3-ф КЗ на шинах 10 кВ, кА	Повний час тривалості короткого замикання, с	Максимальна розрахункова передавана потужність, кВт	Довжина кабельної лінії, км
4	10	4	0,3	1500	4,3

Розрахунок за тривалим струмом навантаження.

Розрахунковий робочий струм КЛ в амперах у режимі номінального навантаження, розраховується за формулою:

$$I_o = \frac{P_{max.c}}{\sqrt{3} \cdot U_g \cdot \cos \varphi}, \quad (3.1)$$

де $P_{max.c}$ – максимальна розрахункова потужність, кВт;

U_g – напруга мережі, кВ;

$\cos \varphi$ – кут зсуву фаз між напругою та струмом (коефіцієнт потужності).

В табл. 3.2 зведемо результати розрахунку робочого струму КЛ та підберемо на основі відомих параметрів перетин кабелю і його допустимий струм.

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		66

Розрахунок виконується згідно СОУ-Н МЕВ 40.1-37471933-49-2011 (редакція 2017 року) "Проектування кабельних ліній напругою до 330 кВ".

Таблиця 3.2 - Результати розрахунку струму КЛ та підбору перетину жили кабелю

№ КЛ	$P_{max.c}$, кВт	U_g , кВ	$\cos \varphi$	I_o , А	S , мм ²	I_c , А
1	1500	10	0,99	87,47	70	186

Для кабелів, прокладених у землі за схемою «у трикутник» тривалий допустимий струм у амперах у заданих умовах прокладання кабелю розраховуємо за значень коригувальних коефіцієнтів, отриманих з відповідних таблиць СОУ-Н МЕВ 40.1-37471933-49-2011:

$$I_{cg} = I_c \cdot k_2 \cdot k_{33} \cdot k_4 \cdot k_5, \quad (3.2)$$

Результати розрахунків зведемо в табл. 3.3.

Таблиця 8.24 - Результати розрахунку тривалого допустимого струму КЛ при прокладенні у землі за схемою в трикутник

№ КЛ	I_c , А	k_2	k_{33}	k_4	k_5	I_o , А	I_{cg} , А	Виконання умови
1	186	0,98	1	1,16	1	87,47	189,8	виконується

Для кабелів, прокладених у землі в окремих трубах за схемою «у трикутник» тривалий допустимий струм у амперах у заданих умовах прокладання кабелю розраховуємо за значень коригувальних коефіцієнтів:

$$I_{cg} = I_c \cdot k_1 \cdot k_2 \cdot k_{33} \cdot k_4 \cdot k_5, \quad (3.3)$$

Результати розрахунків зведемо в табл. 3.4.

Таблиця 3.4 - Результати розрахунку тривалого допустимого струму КЛ при прокладенні в окремих трубах за схемою в трикутник

№ КЛ	I_c , А	k_1	k_2	k_{33}	k_4	k_5	I_o , А	I_{cg} , А	Виконання умови
1	176	0,9	0,88	1	1,17	1	87,47	163,1	виконується

Для кабелів, прокладених у повітрі (на драбинах) тривалий допустимий струм у амперах у заданих умовах прокладання кабелю розраховуємо за значень коригувальних коефіцієнтів:

$$I_{cg} = I_c \cdot k_{3n} \cdot k_7, \quad (3.4)$$

Результати розрахунків зведемо в табл. 3.5.

Таблиця 3.5 - Результати розрахунку тривалого допустимого струму КЛ при прокладенні у повітрі (на драбинах)

№ КЛ	I_c , А	k_{3n}	k_7	I_o , А	I_{cg} , А	Виконання умови
1	236	1	1	87,47	252	виконується

За допустимим тривалим струмом навантаження кабель перевірку проходить.

Розрахунок за допустимим струмом короткого замикання по жилі кабелю

Перевірка відповідності обраного перетину жили КЛ, струму 3-ф КЗ на шинах живлячої ПС здійснюється за наступною умовою:

$$I^{(3)}_{sc} < I_{c.sc}, \quad (3.5)$$

де $I^{(3)}_{sc}$ – 3-ф струм КЗ на шинах живлячої ПС, кА;

$I_{c.sc}$ – допустимий струм короткого замикання по жилі кабелю з урахуванням часу спрацювання захисту, кА, розраховується за формулою:

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		68

$$I_{c.sc} = \frac{I_{t.sc}}{\sqrt{t}}, \quad (3.6)$$

де $I_{t.sc}$ – допустимий струм короткого замикання по жилі кабелю, кА (табличне значення);

γ_2 – час спрацювання захисту, с.

Результати розрахунків зведемо в табл. 3.6.

Таблиця 3.6 - Результати розрахунку допустимого струму короткого замикання по жилі кабелю

№ КЛ	$I_{t.sc}$, кА	t , с	$I_{c.sc}$, кА	$I^{(3)}_{sc}$, кА	Виконання умови
1	4,7	0,3	2,71	4	виконується

Розрахунок за допустимим струмом короткого замикання по екрану кабелю.

Перевірка відповідності обраного перетину екрану КЛ, струму 2-ф КЗ на шинах живлячої ПС здійснюється за наступною умовою:

$$I^{(2)}_{sc} < I_{s.sc}, \quad (3.7)$$

де $I_{s.sc}$ – допустимий струм короткого замикання по екрану кабелю з урахуванням часу спрацювання захисту, кА, розраховується за формулою:

$$I_{s.sc} = \frac{I_{t.sc}}{\sqrt{t}}, \quad (3.8)$$

де t – час спрацювання захисту, с;

$I_{t.sc}$ – допустимий струм короткого замикання по екрану кабелю, кА (табличне значення);

$I^{(2)}_{sc}$ – 2-ф струм КЗ на шинах живлячої ПС, кА, розраховується за формулою:

$$I_{sc}^{(2)} = I_{sc}^{(3)} \cdot 0,87, \quad (3.9)$$

Результати розрахунків зведемо в табл. 3.7.

Таблиця 3.7 - Результати розрахунку допустимого струму короткого замикання по екрану кабелю та вибору його перетину

№ КЛ	Перетин екрану, мм ²	$I_{t.sc}$, кА	t , с	$I_{s.sc}$, кА	$I_{sc}^{(2)}$, кА	Виконання умови
1	16	3,3	0,3	6,07	3,48	виконується

Розрахунок за падінням напруги в кінці КЛ.

Розрахунок падіння напруги проводиться для підтвердження відповідності обраного перетину провідника допустимим значенням падіння напруги від джерела живлення до споживача в максимальному режимі лінії та у відповідності до ДСТУ 13109-97, ДСТУ EN 50160:2014.

Граничне падіння напруги в максимальному режимі розраховується за формулою:

$$\Delta U\% = \frac{10^5 \cdot P \cdot L \cdot (r_0 \cdot \cos \varphi + x_0 \cdot \sin \varphi)}{U_g^2}, \quad (3.10)$$

де P – максимальна розрахункова потужність, кВт;

L – довжина лінії, км;

r_0 – активна складова опору лінії, Ом/км;

x_0 – індуктивна складова опору лінії, Ом/км;

U_g – напруга мережі, В.

Результати розрахунків зведемо в табл. 3.8.

Таблиця 3.8 - Результати розрахунку падіння напруги в кінці КЛ

№ КЛ	U_g , В	L , км	r_0 , Ом/км	x_0 , Ом/км	ΔU , В	ΔU , %
1	10000	4,3	0,94	0,26	76,8	7,6

Розрахунок вибору способу заземлення екрану кабелю.

Для унеможливлення значних втрат електроенергії в струмопровідних екранах кабелів під час експлуатації КЛ в якості способу заземлення екрану кабелю обрано заземлення екрану з одного кінця КЛ.

Розрахунок проводиться для таких режимів роботи КЛ:

- нормального (трифазного);
- зовнішнього КЗ із найбільшим струмом;
- ремонтного (за наявності паралельно прокладених КЛ або кіл тієї ж самої КЛ).

Наведена напруга на незаземленому кінці екрану не повинна перевищувати допустимого діючого значення напруги змінного струму, що становить 70 % значення випробувальної напруги постійного струму для оболонки кабелю.

У разі нормального трифазного режиму роботи КЛ, наведена напруга на незаземленому кінці екрану визначається за формулою:

$$U_1^{(3)} = I_o \cdot L \cdot X_{m1}, \quad (3.11)$$

де X_{m1} – погонний індуктивний опір екрану кабелю, Ом/км, розраховується за формулою:

$$X_{m1} = 0,0628 \cdot \gamma_1, \quad (3.12)$$

де γ_1 – безрозмірний параметр впливу конфігурації взаємного розташування жил і екранів кабелів у просторі, який розраховується за формулою:

$$\gamma_1 = 0,5 \cdot \ln \left[\beta^2 \cdot \sqrt{\left(1 + \left(\sqrt{3} + \frac{1}{\beta^2} \right)^2 \right) \cdot \left(1 + \frac{1}{\beta^2} \right)} \right], \quad (3.13)$$

де β – безрозмірний параметр, який визначається як відношення відстані між центрами жил кабелів до зовнішнього діаметру.

У разі зовнішнього КЗ із найбільшим струмом, наведена напруга на незаземленому кінці екрану визначається за формулою:

$$U_2 = I_{sc} \cdot L \cdot X_{m2}, \quad (3.14)$$

де X_{m2} – погонний індуктивний опір екрану кабелю, Ом/км, розраховується за формулою:

$$X_{m2} = 0,0628 \cdot \gamma_2, \quad (3.15)$$

де γ_2 – безрозмірний параметр впливу конфігурації взаємного розташування жил і екранів кабелів у просторі, який розраховується за формулою:

$$\gamma_2 = 4,725 + 0,5 \cdot \ln \rho - \ln(0,5 \cdot D), \quad (3.16)$$

де ρ – питомий електричний опір, який за замовчуванням приймається рівним 1000 Ом·м.

У разі ремонтного – за наявності паралельно прокладених КЛ або кіл тієї ж самої КЛ, наведена напруга на незаземленому кінці екрану не має бути більшою за 24 В, визначається за формулою:

$$U_3 = I_o \cdot L \cdot X_{m3}, \quad (3.17)$$

де X_{m3} – погонний індуктивний опір екрану кабелю, Ом/км, розраховується за формулою:

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
						72
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		

$$X_{m3} = 0,0628 \cdot \gamma_3, \quad (3.18)$$

де γ_3 – безрозмірний параметр впливу конфігурації взаємного розташування жил і екранів кабелів у просторі, який розраховується за формулою:

$$\gamma_3 = \ln \left(\frac{0,87 \cdot \beta + \alpha + 0,5}{\sqrt{0,25 \cdot \beta^2 + (0,5 + \alpha)^2}} \right), \quad (3.19)$$

де α – безрозмірний параметр, який визначається як відношення найменшої відстані між двома КЛ до діаметру кабелю.

Результати розрахунків по формулам (3.11)-(3.19) зведемо в табл.3.9.

Таблиця 3.9 - Результати розрахунку вибору способу заземлення екрану кабелю

№ КЛ	I_0 , А	L , км	γ_1	$U_1^{(3)}$, В	γ_2	U_2 , В	γ_3	U_3 , В	Виконанн я умови
1	87,47	4,3	1,75	41,37	12,4	13,36	0,48	1,13	виконується

Для захисту оболонки кабелю при заземленні з одного кінця оберемо ОПН за розрахунком наведеної напруги на кінці екрану кабелю, з урахуванням тривалості режиму зовнішнього КЗ. ОПН обирають за умовою, що наведена напруга на незаземленому кінці екрану не повинна перевищувати допустимого діючого значення напруги змінного струму, що становить 70 % значення випробувальної напруги постійного струму для оболонки кабелю.

Захист зовнішньої ізоляційної оболонки кабелю за допомогою ОПН можливий за виконання умов:

$$U_1^{(3)} < U_{lt.v}, \quad (3.20)$$

$$U_2 < U_{lt.v} \cdot T(t_{sc}), \quad (3.21)$$

де $U_{lt.v}$ – тривало допустима напруга ОПН, кВ;

$T(t_{sc})$ – кратність напруги (приймаємо 1,8).

Умова виконується, обираємо обмежувач перенапруги на 6 кВ.

3.2 Вибір уставок релейного захисту СЕС

Вихідні дані для розрахунку короткого замикання на СЕС:

1. Однолінійна схема СЕС ($P=1,5$ МВт)
2. Розрахункова напруга на шинах 10 кВ - 10,5 кВ
3. Трансформатор ТМГ-1000/10/0,4 кВ ($u_k=4,5\%$)
4. Повна потужність інверторного обладнання – 1,5 МВА
5. Довжина кабельної лінії – 4,3 км
6. Струм трифазного короткого замикання в максимальному режимі на шинах 10 кВ ПС 35/10 кВ «Придорожня» - 2 кА.
7. В якості провідників для розрахунку струму короткого замикання на шинах проєктованої СЕС прийнято 3хСП-3-20 1х50 мм та кабель 3хАПвЕгаПу-12/20 1х120/25 мм, прокладка в трикутник
8. Довжина КЛ-10 кВ – 4300 м.

Розрахунок опорів схеми заміщення в максимальному режимі роботи системи.

Опір системи:

$$z_c \approx x_c = \frac{U_n}{\sqrt{3} \cdot I_{кз}^{(3)}} \text{ Ом}, \quad (3.22)$$

Опір повітряно-кабельної лінії.

Активна складова:

$$r_d = r_0 \cdot l_d \text{ Ом}, \quad (3.23)$$

Реактивна складова:

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		74

$$x_{\text{л}} = x_0 \cdot l_{\text{л}} \text{ Ом}, \quad (3.24)$$

Сумарний опір до розрахункової точки К2:

$$z_{\text{к2}} = \sqrt{z_{\text{с}}^2 + (r_{\text{л}} + x_{\text{л}})^2} \text{ Ом}, \quad (3.25)$$

Опір трансформатора:

$$z_{\text{т}} \approx x_{\text{т}} = \frac{u_{\text{к}} \cdot U_{\text{н}}^2}{100 \cdot S_{\text{ном}}} \text{ Ом}, \quad (3.26)$$

Сумарний опір до розрахункової точки К3:

$$z_{\text{к3}} = z_{\text{к2}} + z_{\text{т}} \text{ Ом}, \quad (3.27)$$

Результати розрахунків опорів схеми заміщення в максимальному режимі роботи системи наведено в табл. 3.10.

Таблиця 3.10 - Результати розрахунків опорів схеми заміщення в максимальному режимі

$z_{\text{с}}, \text{ Ом}$	$r_{\text{л}}, \text{ Ом}$	$x_{\text{л}}, \text{ Ом}$	$z_{\text{к2}}, \text{ Ом}$	$z_{\text{т}}, \text{ Ом}$	$z_{\text{к3}}, \text{ Ом}$
1,44	4,04	0,60	4,8	3,308	8,171

Розрахунок струмів короткого замикання в розрахункових точках в максимальному режимі роботи системи.

- Розрахункова точка К1.

Струм КЗ в розрахунковій точці К1 приймаємо рівним струму короткого замикання на шинах 10 кВ ПС 35/10 кВ «Придорожня» $-I_{\text{К1}}^{(3)} 1830 \text{ А}$.

- Розрахункова точка К2.

Струм КЗ питомий зі сторони ПС 35/10 кВ «Придорожня» в точці К2:

$$I_{K2PC}^{(3)} = \frac{U_H}{\sqrt{3} \cdot Z_{K2}}, \quad (3.28)$$

Струм КЗ питомий зі сторони СЕС приведений до сторони 10 кВ:

$$I_{КСЕС}^{(3)} = \frac{P}{\sqrt{3} \cdot U_{НОМ}}, \quad (3.29)$$

Сумарний струм КЗ в точці К2:

$$I_{K2}^{(3)} = I_{K2PC}^{(3)} + I_{КСЕС}^{(3)}, \quad (3.30)$$

• Розрахункова точка К3.

Струм КЗ питомий зі сторони ПС 35/10 кВ «Придорожня» в точці К3 – на шинах 0,4 кВ СЕС, приведений до сторони 10 кВ:

$$I_{K3PC}^{(3)} = \frac{U_H}{\sqrt{3} \cdot Z_{K3}}, \quad (3.31)$$

Сумарний струм КЗ в точці К3:

$$I_{K3}^{(3)} = I_{K3PC}^{(3)} + I_{КСЕС}^{(3)}, \quad (3.32)$$

Результати проведених розрахунків зводимо в табл.3.11 та 3.12.

Таблиця 3.11 - Результати розрахунків трифазних струмів КЗ в максимальному режимі

$I_{K1}^{(3)}$, кА	$I_{K2PC}^{(3)}$, кА	$I_{КСЕС}^{(3)}$, кА	$I_{K2}^{(3)}$, кА	$I_{K3PC}^{(3)}$, кА	$I_{K3}^{(3)}$, кА
1,83	1,25	0,087	1,34	0,742	0,829

Таблиця 3.12 - Результати розрахунків двофазних струмів КЗ в максимальному режимі

$I_{K1}^{(2)}$, кА	$I_{K2ПC}^{(2)}$, кА	$I_{KCEC}^{(2)}$, кА	$I_{K2}^{(3)}$, кА	$I_{K3ПC}^{(2)}$, кА	$I_{K3}^{(2)}$, кА
1,594	1,104	0,038	1,112	0,67	0,754

Розрахунок уставок спрацювання захисту.

Вихідні дані для розрахунку уставок спрацювання захисту:

1. Допустимий робочий струм $I_{доп} = 46,19$ А

2. Струми короткого замикання

I ст. СВ (струмова відсічка).

Струм спрацювання захисту обирається за умовами:

– відстроювання від стрибка струму намагнічення трансформатору КТП 1000/10/0,4 У1 при наявності напруги в лінії.

Максимальна величина струму при включенні може скласти $I_{БТН} = (3...5) \cdot I_{ном.тр.}$

Приймаємо коефіцієнт відстроювання захисту $k_{від} = 1,2$.

Номинальний струм трансформатору:

$$I_{ном} = \frac{S_{ном}}{\sqrt{3} \cdot U_{ном}}, \quad (3.33)$$

Струм спрацювання захисту:

$$I_{с.з.} = k_{від} \cdot I_{БТН} \cdot I_{ном}, \quad (3.34)$$

Результати розрахунку відстроювання від струму намагнічення трансформатору наведено в табл. 3.13.

Таблиця 3.13 - Результати розрахунків відстроювання від струму намагнічення трансформатору

$I_{\text{ном}}, \text{ A}$	$I_{\text{сзmin}}, \text{ A}$	$I_{\text{сзmax}}, \text{ A}$	$I_{\text{сз}}, \text{ A}$ для відстроювання
82,42	296,92	494,84	490

– відстроювання від струму трифазного КЗ на шинах 0,4 кВ КТП 1000/10/0,4 У1, приведенного до напруги 10,5 кВ.

Струм спрацювання захисту:

$$I_{\text{с.з.}} = k_{\text{від}} \cdot I_{\text{КЗ}}^{(3)}, \quad (3.35)$$

Струм уставки:

$$I_y = \frac{k_{\text{сх}} \cdot I_{\text{с.з.}}}{k_{\text{ТА}}}, \quad (3.36)$$

Коефіцієнт чутливості при двофазному КЗ на шинах 10 кВ КТП 1000/10/0,4 У1:

$$k_{\text{ч}} = \frac{I_{\text{КЗ}}^{(3)}}{I_{\text{с.з.}}}, \quad (3.37)$$

Результати розрахунку відстроювання від струму трифазного КЗ на шинах 0,4 кВ, приведенного до напруги 10,5 кВ наведено в табл. 3.14.

Таблиця 3.14 - Результати розрахунків відстроювання від струму трифазного КЗ на шинах 0,4 кВ, приведенного до напруги 10,5 кВ

$I_{\text{сз}}, \text{ A}$	$I_y, \text{ A}$	$k_{\text{ч}}$
930	4,95	1,34

У відповідності п. 3.2.26 ПУЕ-2017 найменші коефіцієнти для резервних захистів у разі КЗ у кінці суміжного елемента або найбільш віддаленого з

декількох послідовних елементів, які входять до зони резервування мають бути близькими до 1,2.

Умова забезпечення чутливості захисту виконується.

Витримку часу спрацювання першого ступеню захисту ВС для забезпечення швидкого відключення приймаємо рівній мінімально можливому значенню – менше 0,1 с.

II ст. МСЗ (максимальний струмовий захист)

Струм спрацювання захисту:

$$I_{с.з.} = \frac{k_n \cdot k_{від} \cdot I_{доп}}{k_{п}}, \quad (3.38)$$

де k_n – коефіцієнт надійності (1,1);

$k_{від}$ – коефіцієнт відстройки захисту (1,2);

$k_{п}$ – коефіцієнт повернення (0,95).

Струм уставки:

$$I_y = \frac{k_{сх} \cdot I_{с.з.}}{k_{ТА}}, \quad (3.39)$$

Коефіцієнт чутливості при двофазному КЗ на шинах 10 кВ КТП 1000/10/0,4 У1:

$$k_{ч} = \frac{I_{к2}^{(3)}}{I_{с.з.}}, \quad (3.40)$$

Результати розрахунку відстроювання від струму трифазного КЗ на шинах 0,4 кВ, приведенного до напруги 10,5 кВ наведено в табл. 3.15.

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		79

Таблиця 3.15 - Результати розрахунків відстроювання від струму трифазного КЗ на шинах 0,4 кВ, приведенного до напруги 10,5 кВ

$I_{сз}, A$	I_y, A	$I_{сз}, A$ для відстроювання	$k_ч$
121,53	0,61	130	0,0091

Умова забезпечення чутливості захисту виконується.

Витримку часу спрацьовування максимального струмового захисту приймаємо рівній значенню 0,5 с.

Зведена інформація про уставки наведена в табл. 3.16.

Таблиця 3.16 - Зведена інформація про уставки

Назва	Величина
Уставка СВ1, А	490
Витримка часу СВ1, с	<0,1
Уставка МЗС2, А	130
Витримка часу МЗС2, с	0,5
Уставка ЗНЗ, А	3
Витримка часу ЗНЗ на подачу сигналу, с	9

Розрахунок ємнісних струмів.

Ємнісний погонний струм замикання на землю в місці пошкодження:

$$I_c = 3 \cdot \omega \cdot C_\phi \cdot U_\phi \cdot 10^{-6} \text{ А/км,} \quad (3.41)$$

де ω – кутова швидкість вектора напруги, c^{-1} ;

C_ϕ – ємність фази мережі, мкФ;

U_ϕ – фазна напруга мережі, В.

Ємнісний струм замикання на землю в місці пошкодження для розглядуваної кабельної лінії:

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		80

$$I_{C \text{ кл}} = I_C \cdot l_{\text{кл}}, \text{ А}, \quad (3.42)$$

Результати розрахунку ємнісних струмів наведено в табл. 3.17.

Таблиця 3.17 - Результати розрахунків ємнісних струмів

$C_{\text{фкл}}, \text{ мкФ}$	$\omega, \text{ с}^{-1}$	$U_{\text{ф}}, \text{ В}$	$I_C, \text{ А/км}$	$I_{\text{скл}}, \text{ А}$
0,229	314	6062,18	1,308	2,485

У відповідності з ГKD 34.20.172-95 «Типова інструкція по компенсації ємнісного струму замикання на землю в електричних мережах 6-35 кВ» компенсація повинна застосовуватись в кабельних мережах 10 кВ при

значеннях ємнісного струму більше 20 А. Оскільки сумарний ємнісний струм замикання на землю мереж 10 кВ СЕС не перевищує даного значення, встановлення пристроїв компенсації ємнісних струмів не передбачається.

Функціонування інверторного обладнання.

Контролер виконує наступні функції автоматики та захисту (згідно керівництва по експлуатації):

- моніторинг параметрів вхідної напруги постійного струму та вихідної напруги змінного струму;
- контроль технологічних параметрів інвертора;
- контроль реактивної потужності;
- контроль активної потужності;
- інтерфейс заземлення;
- відхилення напруги/частоти;
- максимальний струмовий захист;
- захист від min/max частоти;
- захист від перенапруги (при перевищенні напруги змінного струму (значення встановленої уставки) інверторне обладнання блокує видачу потужності в мережу. Уставку спрацювання захисту від підвищення напруги обираємо виходячи з умови недопущення підвищення напруги більш ніж на 10 %;

- відключення від електророзподільної мережі протягом 2 с в разі переривання напруги в електророзподільній мережі;

- після відключення в результаті відхилення від норми параметрів електророзподільної мережі фотоелектрична система не повинна бути повторно підключена до мережі протягом інтервалу часу від 20 с до 5 хв з моменту відновлення нормальних значень напруги і частоти.

Контролер інверторного обладнання виконує функції синхронізації з мережею, контроль параметрів якості напруги, релейного захисту при нормальних, аварійних та післяаварійних режимах роботи. В нормальному режимі інверторне обладнання вмикається в роботу автоматично за наявності

відповідної інтенсивності освітлення та наявності напруги в мережі, синхронізуючись з її параметрами. При аварійних ситуаціях і зниженні напруги в мережі інверторне обладнання відключається. Таким чином, встановлене на СЕС інверторне обладнання запобігає несинхронному включенню в мережу.

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		82

4 ВИМИКАЧІ ТЯГОВИХ ПІДСТАНЦІЙ ПОСТІЙНОГО СТРУМУ

4.1 Опис і робота сучасних швидкодіючих автоматичних вимикачів

3.3 кВ

Швидкодіючі автоматичні вимикачі, вживані на тягових підстанціях, є основними апаратами розподільних пристроїв постійного струму напруги 3,3 кВ. Вони служать як для оперативного включення і відключення під струмом живлячих ліній і випрямлячів, так і для автоматичного відключення їх в аварійному режимі. Швидкодіючий вимикач поєднує дві функції: власне вимикачів, що розривають ланцюг постійного струму і що гасять що виникла при ютом дугу, і одночасно є миттєвим направленим або ненаправленим (залежно від типу вимикача) максимальним струмовим захистом.

У ланцюгах постійного струму вимикач повинен гасити дугу при струмі великої величини, що виникає при КЗ, перевантаженні, а також при оперативному відключенні робочого струму за експлуатаційної потребі. Найважче – забезпечення надійного гасіння дуги при аварійному відключенні, коли сталою струм КЗ досягає 20-30 тис. А, що має місце при КЗ поблизу підстанції. Струм КЗ досягає значення 95 % розрахункової сталої величини протягом 0,02-0,1 с, тому від швидкодіючого вимикача потрібна велика швидкодія відносно власного часу, , на протязі якого струм змінюється від значення величини уставки до значення, коли починають розходитися контакти, а також від часу (t_2), на протязі якого струм КЗ при розімкнених контактах продовжує зростати до найбільшого значення. Власний час (t_1) залежить від принципу дії і конструкції механізму швидкодіючого вимикача, а час (t_2) – від конструкції дугогасильної камери.

До недавнього часу конструкції вимикачів таких як АБ-2/4, ВАБ-28, ВАБ-43, ВАБ-49 не дозволяли надійно відключати струми КЗ величиною 20-30 тис. А. Для надійності в комірках фідерів встановлювалося по два послідовно сполучених вимикача. Тому розподільний пристрій постійного струму виконувався однорядним з розташуванням камер вимикачів і роз'єднувачів з

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		83

прислоном їх до стіни приміщення. Комірки вимикача (або двох вимикачів) для фідерів контактної мережі займали багато місця.

Використання вимикачів з ефективною дугогасильною камерою сприяє скороченню об'єма РП-3.3 кВ і підвищенню надійності устаткування тягових підстанцій і постів секціонування. Конструкція сучасних вимикачів дозволяє встановлювати їх на викочувальному елементі, що дозволяє об'єднати в одному пристрої функції вимикача і роз'єднувача. Зростання надійності устаткування, скорочення часу на його обслуговування, збільшення періоду між черговими профілактичними роботами, забезпечує можливість спрощення схемних вирішень побудови тягових підстанцій, постів секціонування і пунктів паралельного з'єднання.

4.2 Швидкіючий вимикач ВАБ - 206

4.2.1 Пристрій і робота і вимикача

Загальний вигляд вимикача приведено на рисунку 1, полюса - на рис. 2.

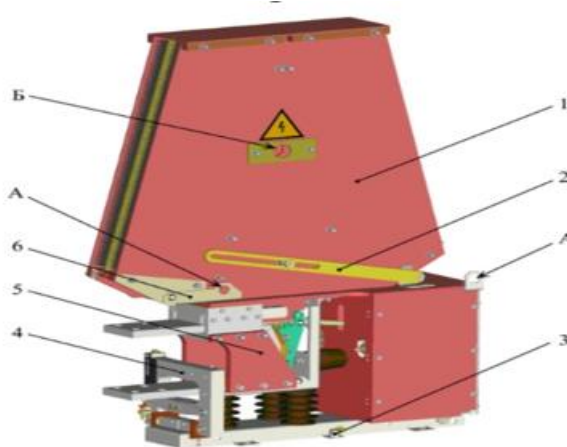

Рисунок 1 – Загальний вигляд вимикача ВАБ-206:

1 – дугогасна камера; 2 – тяга; 3 – болт уземлення; 4 – реле струму; 5 – полюс; 6 - підшипник

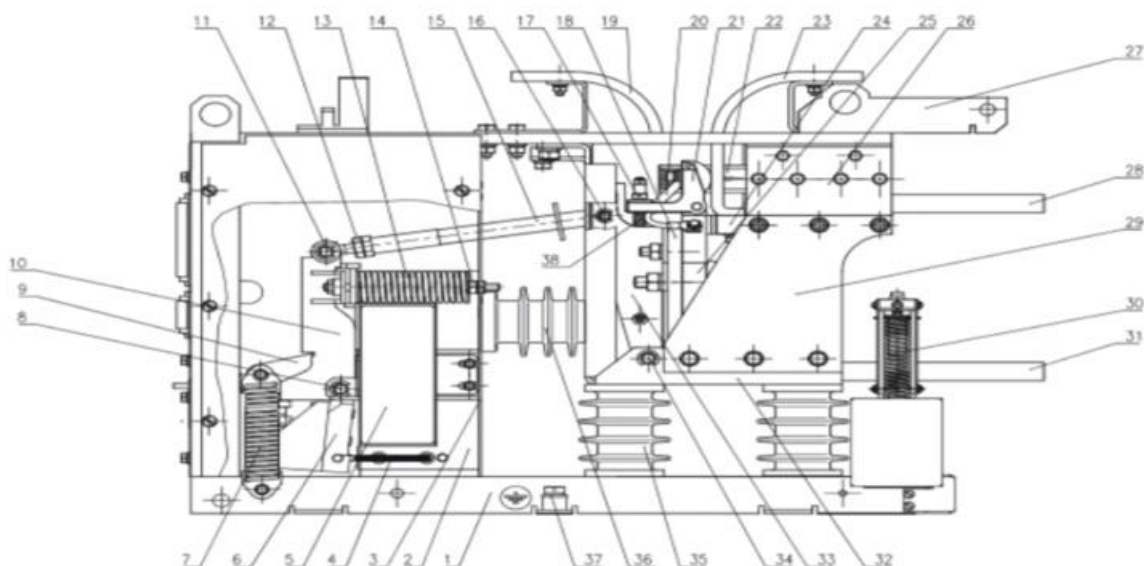

Рисунок 2 – Загальний вигляд полюса

Включення і утримання у включеному положенні здійснюється за рахунок приводного електромагніту. Приводний електромагніт вимикача розташований на потенціалі землі (на рамі (1)) і ізолюваний від головних контактів вимикача на повну випробувальну напругу.

Електромагніт приводу складається з магнітопровода (2), котушки управління (5) і якоря (9), що обертається на осі (8). Також на осі (8) кріпиться якір механізму вільного розчіплення (6). Якір (9) зв'язаний за допомогою осі (16) сполучена з важелем (33), який жорстко пов'язаний з

рухомим контактом (25). Пружини (13) забезпечують натиснення головних контактів, а пружини (7) забезпечують відключення і утримання якоря (9) і рухомого контакту (25) у відключеному положенні.

Контактний блок складається з нижньої вивідної шини (31), закріпленої на рамі (32), рухомого контакту (25), сполученого з шиною (31) гнучкими зв'язками (18) і що обертається на осі (34), нерухомого контакту (24), який сполучений з котушкою магнітного дуття (26), і верхньої вивідної шини (28). Нерухомий контакт закріплений на ізоляційних стінках (29). На рамі (32) і нерухомому контакті (24) встановлені дугогасильні роги (19) і (23).

Рухомий контакт (25) і нерухомий контакт (24) мають срібні напайки, захищені від обгара дугогасильним контактом (21).

Контактне натиснення дугогаси ольного контакту (21) створюється пружиною (38).

Гайка (17) служить для регулювання провалу дугогасильного контакту. Всі вузли контактного блоку встановлені на ізоляторах (35). Контактний блок через ізолятор (36) сполучений з магнітопроводом (2) приводного електромагніту. Підведення струму здійснюється через верхню шину (28) і нижню шину (31). На рамі (1) є два болти заземлення (37).

Реле струму рисунок 3 складається з магнітопровода (1), який в нижній частині розділений на дві паралельні магнітні гілки. На гілку меншого перетину насаджені короткозамкнуті кільця (5) з міді. До магнітопровода (1) через ізоляційну планку (7) прикріплені контакти (8). На шкалі (11) вказані значення струмів уставки. Окрім цього на магнітопроводі (1) за допомогою осі (4) і важелів (3) встановлений якір (2). На важелях (3) через ізоляційну колодку (10) закріплена контактна планка (9). Уставка реле регулюється стисненням пружини (12) за допомогою болта (14). Між пружиною (12) і пробкою (13) встановлена стрілка (16), вказуюча значення струму уставки на шкалі (11). Реле струму відключає вимикач, розриваючи ланцюг котушки управління (5) рисунок 3 вимикача.

4.3 Швидкодіючий вимикач Gerapid

4.3.1 Пристрій і робота вимикача

Включення вимикача рисунок 5 проводиться електромагнітом включення.

Через ізоляційну тягу (2) рисунок 4, механізм розчіплення (4) і механічну клямку якір електромагніту включення впливає на важіль рухомого контакту, який, у свою чергу, замикає рухомий контакт. Для зменшення перехідного опору рухомий і нерухомий контакти мають срібні напайки, захищені від обгара дугогасильним контактом.

Токоведучий контур головного ланцюга складається з вивідних шин, рухомого (8) і нерухомого (7) контактів, шини розчіплювача максимального струму і гнучких зв'язків, що сполучають рухомий контакт з шиною розчіплювача максимального струму.

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
						86
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		

Для відключення вимикача служать розчіплювачі рисунок 4: розчіплювач максимального струму (6) і електродинамічний розчіплювач (5), а також розчіплювач мінімальної напруги або розчіплювач оперативного відключення (3).

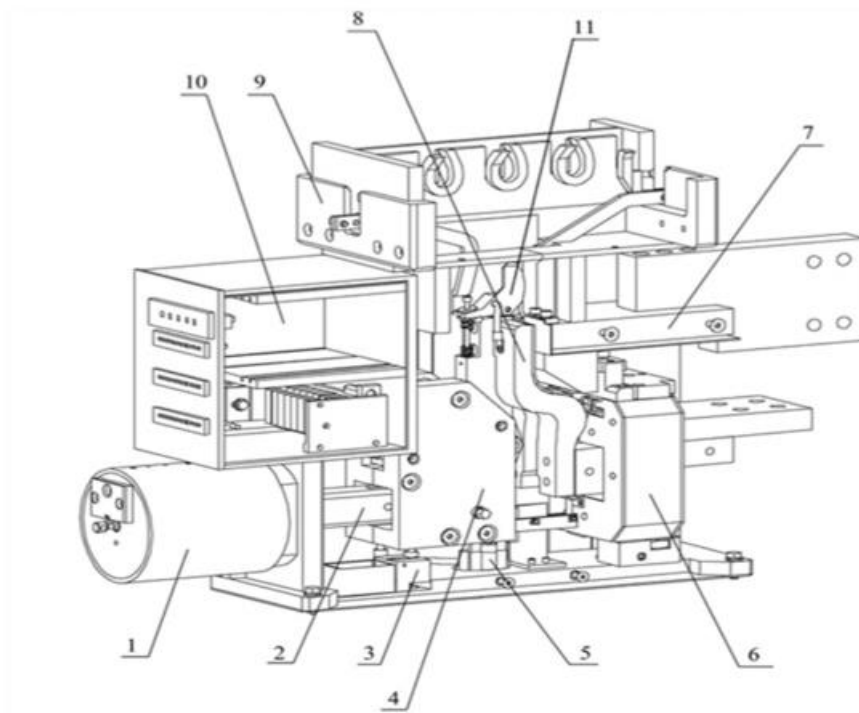

Рисунок 5 – Загальний вигляд вимикача Gerapid

Швидкодіючі автоматичні вимикачі постійного струму GERAPID – це однополюсні автоматичні вимикачі, призначені для застосування на залізниці в розподільних системах тягового електропостачання на робочий струм до 8000 А і робочу напругу до 3600 В постійного струму. Вони компактні і мають закриту конструкцію. Всі деталі змонтовані на товстостінних вогнестійких ізоляційних панелях їх масивні покриття захищають механізми вимикача від пошкоджень.

Швидкодіючі автоматичні вимикачі володіють високою здатністю вимикання в поєднанні з граничними характеристиками по струму.

Включення автоматичного вимикача відбувається за допомогою магніту вмикання високої потужності.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

У роботі виконано розрахунок навантажень на систему тягового електропостачання, вибір контактної мережі, проведено механічний розрахунок контактної підвіски, розрахунок струмів короткого замикання та вибір основного обладнання тягової підстанції, виконано проєктування сонячної електростанції, розрахунок кабельної лінії електропостачання та вибір параметрів релейного захисту кабельної лінії.

Результати роботи можуть стати основою для розробки системи електропостачання між підстанціями Славянка - Миколаївка.

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		88

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Бондар, І. Л. Електричні системи та мережі нетягових споживачів залізничного транспорту : Навч. посібник для вузів [Текст] / І. Л. Бондар, О. І. Бондар, В. Г. Сиченко. — Д.: Маковецький, 2009. — 184 с
2. Сиченко, В. Г. Електропостачання залізниць : Метод. вказ. до вик. курс. проекту "Розрахунок системи тягового електропостачання" [Текст] / В. Г. Сиченко, Д. О. Босий. — Д. : Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2008. — 43 с
3. Сиченко, В. Г. Електропостачання залізниць : Метод. вказівки до вик. контр. роботи "Розрахунок несиметрії напруги тягової підстанції змінного струму". Для студ. спец. "Електротехнічні системи електроспоживання безвідривної форми навч." [Текст] / В.Г. Сиченко, О. Ю. Воробей, Д. О. Босий. - Д. : Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2009. - 17 с
4. Електропостачання залізниць [Текст]: методичні вказівки до лабораторних робіт / уклад.: В.Г. Сиченко, Д.О. Босий, Є.М. Косарєв; Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – Д.: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2014. – 50 с
5. Сиченко, В. Г. Електроживлення систем залізничної автоматики : Монографія [Текст] / В. Г. Сиченко, В. І. Гаврилюк. — Д. : Маковецький, 2009. — 372 с.
6. Електропостачання електричного транспорту: навч. посіб./В. Х. Далека, В. К. Нем, В. І. Скуріхін; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 168 с.
7. СОУ-Н МЕВ 40.1-37471933-49:2011 Проектування кабельних ліній напругою до 330 кВ. Настанова (у редакції наказу від 26.01.2017 № 82)
8. “Правила улаштування електроустановок” (ПУЕ-2017). Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості від 24.07.2017.

					02.15.ЕС20120.КРБ.2023–ПЗ	Лист
Зм.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		89